

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primor

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 13 (14.104)

Trst, četrtek, 16. januarja 1992

B554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER
60100200

ccchi 6 - PP 559
7796-600
PD I
2418

maggio 1
13382-535723
032958

CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Včeraj prispela razveseljiva novica s sedeža Evropske skupnosti

ES priznala Slovenijo

S skupno izjavo dvanajsterica priznava tudi Hrvaško - Sledile še druge države

Kaj je manjšine treba bilo...

DUŠAN UDOVIČ

Ta, prosto po pesniku izražen vzdihljaj, je morda najblažja oblika negotovanja, ki se je je te dni pojavilo v našem bližnjem in širšem okolju, ob dejstvu, da je podpis tristranskega sporazuma o manjšinah spolzel iz začetnega scenarija uradnega priznanja Slovenije.

Veliki dan je doživela naša matična država in z njo smo ta resnično zgodovinski trenutek doživljali tudi mi. Za to, kakor tudi za mešane občutke, imamo Slovenci v Italiji razlog več: dobrodošlo priznanje prihaja v znamenju pokončne drže Slovenije, ki izsiljevanjem italijanske sosedice glede našega vprašanja ni klonila. Da bi bilo tudi v bodoče tako in da bi se hkrati obnesle njene državniške in pogajalske sposobnosti, to želimo slovenski državi, ki bo morala, že po prvih znamenjih sodeč, spretno najti pot skozi minsko polja diplomatskih pasti, nastavljenih z dolgo izkušnjo ter zadostno mero sebičnosti in hinavščine.

Ravno ker je skupnost evropskih držav namenila veliko pozornost manjšinam in je to vprašanje postavila celo kot osnovni pogoj za priznavanje republik bivše Jugoslavije, bi se ob pojavljanju teh problemov morala obnašati dosledno. Toda kdo izmed teh, ki postavljajo pogoje, se lahko ponaša z redom v lastni hiši? Izkušnja naše skupnosti in tudi zadnja poteza italijanske države sta zgovoren dokaz, da se iz velikih besed lahko rojevajo kaj skrivna dejanja.

Slovenci v Italiji doživljamo plaz očitkov, da smo posegli v to dogajanje kot motilni element in smo praznik priznanja Slovenije

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

BRUSELJ — Slovenija in Hrvaška sta neodvisni in suvereni državi tudi za Evropsko skupnost. Najava priznanja je prišla iz Lizbone po dvodnevnem usklajevanju mnenj v dvanajsterici, ki je po podrobni obravnavi Badinterjevega poročila končno le sklenila, da po šestih mesecih od proglasitve neodvisnosti v Ljubljani in Zagrebu in po dolgotrajni vojni na Hrvaškem prizna obe republikli.

Priznanje Slovenije ni bilo sporno, zato pa je bilo istočasno priznanje Hrvaške s skupno izjavo dvanajsterice do zadnjega trenutka negotovo. Pomisleke je imela predvsem Francija, toda razlike znotraj ES zadevajo zdaj le še čase, ki jih bo vsaka posamezna država izbrala za navezavo diplomatskih odnosov z novima državama.

Kar pa zadeva priznanje ostalih dveh republik iz bivše Jugoslavije, Makedonije ter Bosne in Hercegovine, ki sta tudi zaprosili za priznanje, pa bosta morala Sarajevo in Skopje še nekaj časa počakati. Ob priznanju Slovenije in Hrvaške pa je ES še vedno ohranila odnose z Beogradom.

Po razveseljivih vesteh iz Lizbone, so v Ljubljani že dopoldne odprli nemško veleposlaništvo, uradno priznanje bo danes izrekla italijanska vlada, predsednik Cossiga pa bo že jutri obiskal Ljubljano in Zagreb.

Državam dvanajsterice pa je že včeraj sledilo več evropskih držav, ki so tudi priznale Slovenijo. Priznanja so tako prišla še iz Avstrije, Švice, Madžarske, Malte, Norveške, Poljske, Kanade in Bolgarije, ki pa je ob Sloveniji in Hrvaški kot edina država priznala tudi neodvisnost Makedonije ter Bosne in Hercegovine.

Potrjen obisk predsednika Cossiga

V Ljubljani ves dan vladalo pričakovanje

LJUBLJANA — Slovenija ni več del tuje države. Slovenija je priznana. Priznanje je uspeh mnogih rodov Slovencev, sedaj gledajmo naprej. To so citati iz izjav najvidnejših slovenskih politikov ob včerajšnjem za slovenski narod res pomembnem dogodku. Usul se je pravi plaz priznanj, ki se bo danes in jutri nadaljeval.

*V slovenski javnosti je včeraj vladalo izredno zadovoljstvo, marsikdo je nazdravil s šampanjcem. Toda navzven je bil to običajen delovni dan, topel in sončen, prav priazen.

Včeraj so svečano odprli tudi prvo veleposlaništvo, ko sta minister Rupel in novi nemški veleposlanik Klaus Peter Klaiber podpisala dokumente.

Kronika dneva pa gre od razglasitve predsedujočega evropske skupnosti, portugalskega zunanje-

ga ministra Deusa Pinheria, da vseh dvanajst članic evropske skupnosti od včeraj prizna neodvisni državi Slovenijo in Hrvaško, pa tudi do objave nekoliko drugače zvenceh sklepov arbitražne komisije. Komisija je namreč ugotovila, da odgovarjata vsem pogojem samo Slovenija in Makedonija. Hrvaška pa mora nekatere bistvene stvari o manjšinski zaščiti spremeniti. Včeraj so se državam, ki so Slovenijo priznale, pridružile še Belgija, Velika Britanija, Francija, Avstrija, Danska in Švica.

Seveda je bilo veliko zanimanja, pomislekov in ugibanj okrog priznanja Italije. Sedaj je znano že nesporedno dejstvo: Italija bo Slovenijo uradno priznala danes na seji vlade, v petek bo predsednik

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kučan: Zadovoljstvo nad priznanjem toda čakajo nas nove naloge

LJUBLJANA — »Kako se počutite kot predsednik sedaj že od mnogih priznane države?«
To je bilo prvo vprašanje, ki so ga zastavili številni tuji novinarji slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu.

»Zelo dobro,« je odgovoril in nadaljeval: »Posebej dobro se počutim kot državljani najmlajše države v Evropi. Seveda pa je sedaj prvenstvena naloga okrepiti sodelovanje ne samo z državami temveč tudi z demokratičnimi institucijami, da ozdravimo gospodarstvo in utrdimo socialni mir.«

Osrednji in še zlasti za nas Slovence v Italiji seveda najbolj zanimiv del tiskovne konference pa je bil posvečen odnosom z Italijo in zapletom okrog zavrnitve podpisa obeh spomenic o zaščiti manjšin. Predsednik Kučan je dejal, da se boji, da bo to vprašanje obremenilo dvostranske odnose in da bi bilo pametneje, če bi nadaljevali razgovore in ugotovi-

vili pravi problem. Resnični problem pa je položaj italijanske manjšine, ki živi sedaj v dveh državah. V tej zvezi pa je predsednik poudaril, da kakorkoli se bodo stvari s podpisom končale, pravni položaj, zaščita, dnevna praksa v odnosu do italijanske manjšine niso sporni in ogroženi. O tem govori tudi zaključek arbitražne evropske komisije. Slovenija je položaj italijanske manjšine zagotovila v novi ustavi in italijanska republika ni imela nobenih ugovorov. Ne glede na podpise pa se pravni položaj in raven zaščite v nobenem primeru ne bo znižala.

Slovenija pa zato po Kučanovih besedah upravičeno pričakuje, da bo italijanska republika na osnovi istih načel približala raven zaščite za Slovence v Italiji, ki žive v tržaški, goriški in videmski pokrajini, ko so

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Formalizirano bo na današnji seji vlade

Priznanje Italije

RIM - Po torkovih nesporazumih v Gorici glede vprašanja manjšin in po sklepu slovenskega parlamenta, da Slovenija zaenkrat ne podpiše tristranskega sporazuma o pravicah italijanske manjšine, je Italija včeraj dolgo molčala. V Rimu so se v zakulisju očitno kresala mnenja, kako odgovoriti na sklep Ljubljane. Občasno je v javnost prodrla kakšna grozeča nota s pritiski na Ljubljano, nato pa sta pod večer le prevladali treznost in realizem. Glasnik zunanjega ministrstva je sporočil, da bo Italija priznala Slovenijo in Hrvaško, formal-

nosti, ki so povezane s tem sklepom, pa bo italijanska vlada opravila na današnji seji.

V sporočilu Farnesine je rečeno, da se ta sklep uokvirja v postopek, za katerega se je dvanajsterica dogovorila 16. decembra v Bruslju. Sporočilo z zadovoljstvom poudarja včerajšnje stališče predsedstva dvanajsterice in izraža upanje, da bo premirje na Hrvaškem zdržalo in bo mogoče doseči napredek v okviru mirovne konference. Vse to v perspektivi možnih oblik sodelovanja med suverenimi državami, ki naj spodbudi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Goriški torkovi dogodki v oceni predstavnikov manjšine

Razočaranje in ogorčenost

TRST - Med Slovenci v Italiji še vedno negativno odmeva neuspešno goriško torkovo srečanje, na katerem slovenski zunanji minister Rupel in podtajnik v italijanskem zunanjem ministrstvu Vitalone zaradi nepopustljivosti Italije nista uspela uskladiti stališč o zaščiti slovenske manjšine. Zaradi tega minister Rupel včeraj ni odletel v Rim, kjer bi moral podpisati tristranski memorandum o pravicah italijanske narodnostne skupnosti v Istri.

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič je poudaril, da so Slovenci v Italiji sprejeli z razočaranjem italijansko stališče, ki ga očitno pogo-

jujejo tržaški nacionalistični krogi. Slovenci v Italiji pa pričakujejo rešitev svojih problemov, je dodal Palčič in poudaril, da je osnova za rešitev problema v italijanski ustavi in v osimskih sporazumih. Osimski dogovori vključujejo tudi italijansko manjšino, kateri so Slovenci vseskozi izkazovali podporo v njenih prizadevanjih za zaščito. Tudi zaradi tega Slovenci v Italiji ne razumejo stališč, ki jih je izrazil predsednik Italijanske unije Antonio Borme. S prizadevanjem za lastne pravice, je dodal Palčič, Slovenci v Italiji ne škodijo nikomur in zato bi bili pričakovali podporo italijanske

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ocene in mnenja naših bralcev ob priznanju Slovenije in Hrvaške

NA 5. STRANI

Z uradno vzpostavitev diplomatskih stikov med Hrvaško in Nemčijo

Tudi Hrvaška priznana

ZAGREB — 15. januar 1992 bo ostal zapisan v hrvaški zgodovini z zlatimi črkami. To je začetek neke nove srečnejše bodočnosti za naš narod in za vse državljane naše republike,« je na zahvalni maši, ki so jo vsi hrvaški škofje darovali včeraj zvečer v zagrebški katedrali Sv. Stefana, dejal kardinal Franjo Kuharić. Mašo, kateri je v nabito polni cerkvi in pred vrati prisostvovalo nekaj tisoč Zagrebčanov, so darovali v zahvalo za mednarodno priznanje Hrvaške.

A praznovanja za to priložnost so se začela veliko prej. Ob 14. uri je predsednik Franjo Tuđman prejel od novopečenega nemškega ambasadorja Klausa Petra Kleiberja diplomatske akreditivne. Ob tej priložnosti so tudi podpisali protokole o medsebojnem mednarodnem priznanju Hrvaške in Nemčije. Dokumente sta podpisala, predstojnik hrvaškega predsedniškega kabineta Hrvoje Šaranić ter Peter Kleiber (na sliki AP). Na obrazu le tega je človek lahko

razbral zadovoljstvo človeka in verjetno vse nemške diplomacije in države, ki je od vsega začetka igrala na eno samo karto, na tisto, ki je na koncu igre zmaga. Kleiber je izgledal še posebej zadovoljen, ko je Šaranić med drugim dejal: »Pomoč Zvezne republike Nemčije in vsega nemškega naroda je bila odločilna za zgodovinsko politično-pragmatično priznanje Republike Hrvatske kot polnopravne demokratične države na sodobnem mednarodnem prizorišču.« Ceremonialu so prisostvovali hrvaški predsednik Tuđman, premier Franjo Gregurić ter predsednik Sabora Žarko Domljan.

Nekateri Zagrebčani so mednarodno priznanje Hrvaške praznovali pozno v noč. Nekateri so žal svojemu veselju dali duška z raznim strelnim orožjem. Večina ljudi pa je ostala doma, verjetno zadovoljna, da se je v hrvaški zgodovini začelo novo obdobje, še zmeraj pa prestrašena od vojnih grozot, ki so težko zaznamovale zavest hrvaškega naroda.

WALTER ŠKERK

Pri Karlovcu včeraj ubiti trije vojaki hrvaške garde

ZAGREB — Prvi dan kot mednarodno priznana država je Hrvaška na vojaškem področju preživela relativno mirno, čeprav ni manjkalo provokacij, ki jih sprti strani pripisujeta druga drugi. Do najhujšega kršenja premirja (to traja že trinajsti dan) pa je včeraj prišlo v Karlovcu, kjer so vojaški ostrostrelci ubili tri neoborožene pripadnike Zbora narodne garde, ki so v skladu z dogovorom med obema stranema pregledovali teren. Posamezne strele je bilo slišati tudi v okolici Dubrovnika, kjer pa je JA po informacijah iz dubrovniškega centra za obveščanje izstrelila tudi granato na Kanatagig in streljala v okolici Nuncijata v Gružu. V Malem Stonu so se včeraj ob prisotnosti opazovalcev ES predstavniki hrvaške in zvezne vojske dogovorili tudi o »vročih« telefonskih zvezah med nasprotnimi enotami v neposredni bližini. Na območju Osijeka včeraj ni bilo incidentov, v Gospiću pa je včeraj že prispela prva skupina opazovalcev OZN.

Zaradi sestrelitve letala v Ustici izdali trinajst sodnih obvestil

RIM — Preiskovalni sodnik Rosario Priore je včeraj izdal trinajst sodnih obvestil v okviru preiskave o sestrelitvi letala DC-9 v Ustici. Vest o teh ukrepih je včeraj, v komisiji, ki se ukvarja s pokoli, sporočil sam obrambni minister Virginio Rognoni, katerega so »zaslišali« prav glede tega primera. Vest je prispela predvčeršnjim dopoldne, je dejal minister in dodal, da so jo sporočili tudi predsedstvu ministrskega sveta. Zadeva sicer devet generalov, zaenkrat pa so sporočili le imena generalov Bartolucci, Tascia, Melilla in Ferrija. V sodnem obvestilu se obvešča generale, da je proti njim stekel postopek zaradi zelo hudih prekrškov. Kot se je izvedelo, se v sodnih obvestilih generale obtožuje prekrška na osnovi člena 289 kazenskega zakonika, atentata proti ustavnim organom. Z drugimi besedami se generale obtožuje pro-

aktivladne dejavnosti. Zaradi tega je minister Rognoni v imenu vlade zahteval, glede na nove okoliščine, da se najprej proči sodni akt in si prevzel odgovornost, da pozneje pred komisijo poroča o oceni vlade o teh ukrepih.

Takoj za tem so sejo prekinili. Vest je takoj sprožila vrsto reakcij v političnih krogih. Med prvimi se je oglasil predsednik parlamentarne komisije za raziskovanje pokolov Gualtieri, ki je dejal, da za to vest »izvemo z določenim obzirljanjem za institucije, v katere verjamemo. Govori se o izdaji in to na osnovi kazenskega zakonika, čeprav se nimamo neposrednega potrdila. Zaradi tega smo tudi vse odložili, da omogočimo vladi, da sama oceni, ker pač ne gre za malenkostno stvar. V zadnjih mesecih,« je še dodal, »smo s sodstvom sprejeli nekatere

ukrepe, ki bi nas privedli bliže resnici, če bi jih sprejeli še prej.« Za predstavnik neodvisne leveice De Julio ne moremo govoriti o presenečenju. Vsem, »ki smo delali v tej komisiji,« je še dodal, »se nam je zdelo, da gre za samoumevno stvar.« Izrazil je tudi prepričanje, da bo ta nov premik privedel do odkritja resnice, kar se bo sicer zgodilo v poznejši fazi. »Govori se o odgovornostih vojaških sil,« je izjavil predstavnik DSL Macis, »medtem ko se mi ne zdi, da smo naredili korak naprej glede razloga, zaradi katerega je DC9 padel.« Tudi drugi komisar iste stranke Bellocchio je izjavil, da gre za zelo hudo dejanje.

Po tolikih letih končno resnica prihaja na dan. Predstavniki vojaških oblasti, ki so vpleteni, bodo v naslednjih dneh zaslislali in za upati je, da bomo končno tako lahko izvedeli za resnico.

Vino s strupenimi snovmi v prodaji že približno pol leta

PADOVA — Ponarejeno vino z dodatkom izredno strupenega pesticida je v prodaji že približno 6 mesecev, protagonisti velike in za zdravje potrošnikov izredno škodljive goljufije pa so na trg spravili približno 4 milijone litrov tega vina, sama goljufija pa je v žepe prevarantskih proizvajalcev prinesla približno 16 milijard lir.

Celotno zadevo preiskuje sodstvo iz Padove, ki je izdalo štiri zaporne naloge. Za zdaj še iščejo 35-letnega Silvana Polija lastnika istoimenskega vinogradniškega podjetja iz Gambellare, za zapahi pa so se znašli 33-letni Giuseppe Sordato, lastnik »Enotecnice Vicentine« s sedežem v Montebellu, 27-letni Giovanni Poli iz istoimenskega vinogradniškega podjetja iz Gambellare, 45-letni Gianni Chiarello, lastnik vinogradniškega podjetja iz Breddole in 56-letni Ennio Rampon, ki je imel istoimensko vinsko klet v kraju Cervarese Santa Croce pri Padovi.

Zaradi škode, ki jo je utrpel ugled deželnega vinogradništva se bo Dežela Veneto na sodni obravnavi pojavila kot civilna tožeča stranka.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Kaj je

pokvarili kot zrno peska, ki se vrine v dobro namazano kolesje. Pa naj se vprašajo tisti, ki nam to očitajo, kaj so naredili, da bi v odnosu do Slovenije glede manjšinskega vprašanja imeli čiste račune! Nemara pa bi si kdo želel, da neogljeno čakamo na postaji, da odpelje mimo nas še slednji vlak. Zal nam je, da nam vsiljivost in nerazumevanje očitajo tudi nekateri pripadniki italijanske manjšine v Istri, katerim smo dosledno, iskreno in nesebično privoščili najmanj to, kar zahtevamo tudi zase. Po več kot štirih desetletjih skupnih hotenj in zgodovinske povezanosti v obsejnem prostoru, bi morala biti vrata pravic dovolj široko odprta za vse.

Ni prijetno biti kamen spotike, toda za pravično stvar nas tudi takšna vloga ne moti. Z razliko od mnogih oznaniteljev velikih principov je naša skupnost pri svojih prizadevanjih vseskozi ohranjala nesporno civilizacijsko raven. Priznanje Slovenije je tu, zgodovini je zadoščeno. Naj bo zadoščeno tudi našim ljudem, od Milja do Trbiža!

● Milan Kučan

odpadli dosedanja ideološki pomisleki. Ne gre za reciprociteto, ki po mnenju predsednika Kučana ni demokratska. Gre pa za demokratičnost slovenske in italijanske družbe in za odnos večine do manjšine.

Predsednik Kučan je nadaljeval, da bi zelo obžaloval, če bi prišlo do odložitve uradnega obiska predsednika italijanske republike Cossiga, »našega prijatelja in našega zagovornika«. Kasneje je pojasnil, da je bil tak namig izrečen med razgovori zunanjega ministra z italijanskim podtajnikom v Gorici in da so reakcije ob nepodpisu memoranduma negativne. V tej zvezi je ponovno

opozoril na močnost negativnih interpretacij, češ da obstaja problem, ki ga ni. Ni namreč problema v urejanju odnosov do italijanske manjšine v Sloveniji, pač pa je vprašljiva raven zaščite Slovencev v Italiji.

Na vprašanje nemških novinarjev o obstoju nemške manjšine je predsednik odgovoril, da ustava priznava kot avtohtoni italijansko in madžarsko manjšino in ju še posebej štiti. V Sloveniji žive tudi pripadniki nemškega naroda, katere štiti ustava kot tuje državljane, ki imajo vse državljanske pravice. O njihovi boljši obliki organiziranja pa se sedaj vrše razgovori s predsednikom slovenske vlade Peterletom. B.S.

● V Ljubljani

republike Francesco Cossiga uradno obiskal Slovenijo in Hrvaško in ob tej priložnosti izročil tudi poverilnice, s čimer bo formalno vzpostavil diplomatske odnose in bosta v Ljubljani in Zagrebu odprti ambasadi Italije.

Ves čas je vladala precejšnja nervoza, v tej zvezi dolgo ni bilo pravih vesti. Slišati je bilo celo govorice o možnosti zavlačevanj in zamrznevanj. Vso zadevo pa sta razpletla Rupel in De Michelis, ki sta našla prave oblike in predvsem obnovila že tradicionalni prijateljski ton. Svojo vlogo, ne formalno, temveč vsebinsko, pa so nedvomno odigrale izjave slovenskega predsednika Milana Kučana na tiskovni konferenci za tuje dopisnike, o kateri poročamo na drugem mestu.

Italija bo Slovenijo skratka priznala danes. V petek bo predsednik italijanske republike Francesco Cossiga prvi predsednik neke tuje države, ki bo uradno obiskal republiko Slovenijo.

Na ploščadi pred predsedstvom republike bo poveljujoči častnik slovenske Teritorialne obrambe

drugič v zgodovini slovenskega naroda potegnil slavnostno sabljo in poveljeval častni četi. Prvič je to bilo že zgodovinskega 25. junija, ko so proglasili neodvisnost in samostojnost Slovenije.

Predsednik Cossiga se bo razgovarjal s predsednikom Milanom Kučanom in bo imel krajšo tiskovno konferenco. Nato se bo odpeljal v Piran, kjer se bo v palači Tartini sestel z zastopniki Italijanov, ki žive v Sloveniji. Zvečer pa bo s svečan banket v hotelu Metropol. B.S.

● Priznanje

jo obnovo in gospodarski napredek. Po današnji seji vlade pa bo zunanji minister Gianni De Michelis na tiskovni konferenci orisal sklepe italijanske vlade v zvezi s priznanjem obeh republik.

Konkretnije pa je o razhajanjih med Ljubljano in Rimom glede pravic manjšin in še zlasti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji spregovoril italijanski zunanji minister. Priložnost za to je bila tiskovna konferenca, potem ko sta s hrvaškim zunanjim ministrom Šeparovićem podpisala memorandum o pravicah Italijanov v Istri in Reki. De Michelis je dejal, da »italijanska vlada ne misli dramatizirati problemov glede zaščite Slovencev v Italiji«. Dodal je, da je glede manjšin Italija naklonjena vzporednosti v tretmanu obeh skupnosti, tega pa ni mogoče tolmачiti kot reciprociteto. Po poročanju agencije Agi pa je De Michelis še dodal, da sta italijanska in slovenska manjšina »zelo različni zgodovinski in politični stvarnosti: Italijani so to, kar ostaja od veliko večje skupnosti, ki je bila prisiljena zapustiti to, kar je še do včeraj bila Jugoslavija zaradi zelo bolečih okoliščin, medtem ko so Slovenci v Italiji manjšina, ki ni bila nikoli motena«. De Michelis, ki je potrdil skorajšnji obisk predsednika Cossiga v

Sloveniji in na Hrvaškem, je tudi prebral pismo slovenskega zunanjega ministra Rupla, ki je zagotovil, da Slovenija namerava nadaljevati z dialogom in se obvezuje, da bo spoštovala memorandum, kot da bi ga bila podpisala.

Sicer pa je bilo opaziti v Rimu - kar je prišlo do izraza tudi v poročanju nekaterih agencij - poskus, da bi Sloveniji pripisali poskus vsiljevanja reciprociteto v odnosu do obeh manjšin.

● Razočaranje

manjšine. Ob tem je predsednik SKGZ izrazil upanje, da bosta Italija in Slovenija nadaljevali pogovore o problemu pravic manjšin ter ga znali rešiti v skladu z evropskimi listinami in zaščitnimi standardi.

SKGZ je včeraj poslala predsedniku slovenske republike Kučanu in predsedniku parlamenta Bučarju brzojavko, v kateri čestita ob priznanju in poudarja uverjenost, da bo mlada slovenska država kos vsem nalogam, ki jo čakajo na novi naporni poti, da bo prispevala k utrjevanju miru in bo še naprej imela poslušah za manjšine.

Senator Stranke komunistične prenovne Stojan Spetič je »z veliko grenkobo ugotovil, da je italijanska vlada popustila pritisku nekaterih tržaških političnih krogov in se praktično odpovedala mednarodnemu jamstvu za svojo manjšino v Istri in na Reki, samo da ne bi priznala svojega večdesetletnega nespoštovanja obveznosti do slovenske manjšine v FJK«. Spetič je dodal, da v dosedanjih stikih med Slovenijo in Italijo ni bil nikoli govor o reciprociteto, pač pa le o doslednem pristopu k reševanju problemov obeh manjšin. Po Spetičevi oceni je zelo hudo, da se manjšine ob meji uprabljajo kot talci za neizpovedljive cilje, medtem ko v Evropi zori spo-

znanje, da je polna zaščita manjšin osnova prijateljskih dobrososedskih odnosov. Spetič je poudaril še pomen dejstva, da je tokrat slovenska manjšina odigrala vlogo subjekta in izrazil upanje, da bo tudi v prihodnje ohranila tako držo.

Po mnenju deželnega svetovalca DSL Miloša Budina je Italija zamudila veliko priložnost, ko ni hotela oblikovati in podpisati točne obveze v korist slovenske manjšine istočasno s podpisom tristranskega memoranduma o italijanski manjšini. S tem italijanska vlada izgublja mednarodno verodostojnost in prispeva k razpihovanju nacionalističnih strasti v Trstu. Zaskrbljujoče je, da se po parafiranju osnutkov dogovora v Zagrebu Italija umika samo zato, ker se vladne stranke - začeni s KD in PSI - bojijo, da bi v Trstu izgubile glasove in onemogočile volilna zaveznitva. Za Budina je nesprejemljivo dejstvo, da je odnos do slovenske manjšine v Italiji izpostavljen strankarskim volilnim interesom, saj Trst ostaja tako vezan na stare sheme, ki mu ne bodo omogočile vključevanja v nove mednarodne razmere. Ob koncu Budin izraža upanje, da bo italijanska vlada spoštovala javno sprejeto obvezo do Slovencev.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar pa je ocenil, da je to, kar se je v torek zgodilo v Gorici, le dokaz, da je bila odprtost vidnih predstavnikov republike Italije do slovenske manjšine le pretežje, da bi dosegli mednarodno jamstvo za Italijane v Sloveniji in na Hrvaškem, ne da bi niti potrdili mednarodnih jamstev za slovensko manjšino. To so po Brezigarjevem mnenju nesprejemljivi politični manevri na koži manjšin. Zaradi tega je bila Slovenija prisiljena odložiti podpis dogovorov na čas, ko bo italijanski politični razred pripravljen, da prevzame odgovornost tudi za reševanje problema slovenske manjšine.

Biasutti prepustil dediščino Turellu

TRST — V pisarni predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine znotraj razkošne palače na tržaškem trgu Unità sta si včeraj segla v roke odhajajoči predsednik Adriano Biasutti (desno) in novi predsednik Vinicio Turello. Izmenjala sta si priložnostna voščila ter se obvezala, da se bosta še naprej vsak s svojega položaja borila za utrjevanje posebne avtonomije Furlanije-Juljske krajine. Novi predsednik deželnega odbora, demokristjan Vinicio Turello, je znova potrdil obveznost, da bo tako v administrativnem kakor v političnem pogledu nadaljeval delo, ki ga je začela in sedem let opravljala deželna vlada pod vodstvom njegovega predhodnika Biasuttija.

S torkove debate v Vidmu o dogajanju na tleh bivše Jugoslavije

Vojska brez delodajalca

Trst na zatožni klopi zaradi odnosa do slovenske narodne skupnosti

VIDEM — Predvčeršnjim, torej le nekaj ur pred priznanjem republik Slovenije in Hrvaške, je bila v Vidmu ob predstavitvi šeste številke publikacije "Quaderni friulani" debata na temo o jugoslovanski krizi in o njenih posledicah, tako kakor jih zaznava obmejna dežela, kot je Furlanija-Juljska krajina. Udeležili so se je nekatere od najvidnejših furlanskih političnih osebnosti, ki so lahko tako primerjali svoja stališča. Navzoč je bil tudi prof. Caratan z Univerze v Zagrebu, ki je obravnaval vprašanje tako rekoč od znotraj, kot človek, ki je vojno doživel neposredno.

Prof. Caratan je nanizal vojne dogodke v Hrvaški, navedel je gole, srhljive številke, iz katerih izhaja, da Vukovar in Dubrovnik nista edini tako tragično prizkušeni mesti, nakar se je lotil politične analize. »To ni vojna etničnih skupnosti, niti ne državljanska vojna - je dejal v sintezi - ampak je to Miloševićeva vojna, s katero hoče Milošević doseči legitimnost svoje oblasti. Z vojno pa ni Srbija rešila nobenega problema in se poizkuša sedaj izvleči iz nje, tudi zato, ker se je znašla zvezna vojska z razkrojem Jugoslavije brez delodajalca in se zaradi tega zdaj ponuja Bosni in Makedoniji«. Prof. Caratan je zatem naglasil važnost manjšinske problematike v Hrvaški in zaključil svoja izvajanja z mislijo na bodočnost: »Vojna se ne bo nadaljevala, obstaja pa resna nevarnost, da se lahko razpase v Bosno, kamor cika Srbija«.

Posegi drugih poročevalcev — bivšega predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija, videmskega župana Piera Zanfagninija in deželnega tajnika Demokratske stranke levice Elvia Ruffina — so bili približno enako uglaseni. Adriano Biasutti je potrdil daljnovidnost deželne uprave, ki je zahtevala priznanje Slovenije in Hrvaške, ki so ga vzeli šele zdaj v

poštev in zaradi katerega zamude si sledijo očitek za očitkom. Glede problema manjšin je Biasutti rekel, da sporazum ne more biti recipročne narave in da bi se bilo treba tudi sicer prej posvetovati s krajevnimi avtonomijami — jasen očitek italijanski vladi.

»Če se problem poveže z vprašanjem teritorialnih pretenzij,« se je vključil v razpravo Piero Zanfagnini, »potem je bitka že od vsega začetka izgubljena.«

Elvio Ruffino je podčrtal izjemni pomen gospodarskega razvoja, ki ga lahko prinese priznanje Slovenije (in Hrvaške) tukajšnjemu podjetništvu, ki je v pogledu odnosov z novo slovensko in hrvaško stvarnostjo še docela pasivno.

V nadaljevanju debate so posvetili dokajšnjo pozornost vprašanju Trsta: vsi trije furlanski poročevalci so postavili Trst na zatožni klop zaradi njegovega sovražnega zadržanja oziroma njegove zaprtosti nasproti slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. »To je signal nekega "ne ravnesja",« je poudaril Adriano Biasutti. Piero Zanfagnini je izrazil zaskrbljenost nad tem, kar se dogaja na fronti Liste za Trst, toda tudi v sami njegovi stranki - PSI: s svojim ravnanjem se ozira v preteklost, ne v prihodnost. Elvio Ruffino se je najprej obregnil ob "kraval" mislovec v Cedadu ob priložnosti Dneva emigranta (»Le zakaj ni noben predstavnik deželnega odbora nadomestil Biasuttija?«, se je vprašal), nato pa opredelil Trst kot mesto, ki je na tem, da postane ključno vozlišče za Srednjo Evropo, a se po drugi strani obrača na desno, proti zapiranju vase. »Kot demokratske sile,« je zaključil Ruffino, »se moramo nepopustljivo boriti proti pozicijam nacionalističnega značaja, pri tem pa biti nadvse pazljivi, kajti nova stvarnost bo prinesla druge protagoniste: potrebno je stopati v koraku s časom«.

MICHELE OBIT

Tudi maloobmejno menjavo čakajo spremembe je pa še zmerom v interesu Slovenije in Italije

KOPER — V vrsti nalog, ki jih bo morala opraviti Slovenija po priznanju, bo tudi ureditev maloobmejne blagovne menjave po tržaškem in goriškem računu, ki sta ga sklenili Italija in Jugoslavija že leta 1955. Ta gospodarski sporazum je bil zmeraj nekaj posebnega, saj je v siceršnjem zapiranju evropskih gospodarskih vrat vsa leta pomenil špranjo, skozi katero je blago iz Slovenije in Hrvaške lažje potovalo proti Zahodu, po drugi strani pa je to Italiji omogočalo določen prodor proti Vzhodu.

Danes tako pravni naslednici Jugoslavije Slovenija in Hrvaška, kot tudi Italija, dobro vedo, da sta oba sporazuma o blagovni menjavi dovolj zanimiva in da bi ju bilo za vse tri udeležence škoda izgubiti. Toda v zadnjih mesecih je začelo prihajati do zapletov. Ob uvedbi novega slovenskega denarja so se pri beograjski JIK banki začeli izgovarjati, da nimajo tolarjev in da nakazil, ki so jih dobili iz tujine za slovenska podjetja, ne morejo izpeljati. Tako se je že

oktobra zmanjšal obseg menjave po tržaškem sporazumu, kajti brez plačil ni hotel nihče več poslovati. Hkrati je bilo med komitenti JIK banke slišati, da je banka denar prenesla v Beograd.

V kasnejših mesecih je med podjetji ob meji potekala le neposredna blagovna menjava, vezani oziroma kompenzacijski posli, ki jih tudi predvideva Tržaški sporazum, toda gre za tri do petkrat manjši obseg poslovanja. Decembra je bilo po Tržaškem sporazumu le za štiri milijarde lir menjave, medtem ko je bilo še septembra okoli 12 milijard lir, aprila 20 milijard lir in februarja celo 33 milijard lir uvoza in izvoza.

Bistveno pa se je v letu 1991 povečal promet po Goriškem sporazumu — kar za 2,6-krat (s 36,7 milijarde lir v letu 1990 se je povzpelo na lanskih 67 milijard lir). Kljub zmanjšanju menjave po Tržaškem sporazumu se je promet po obeh sporazumih v minulem letu celo nekoliko (za dva odstotka) pove-

čal, saj je šlo za skoraj 225 milijard lir prometa. Od tega je bilo za približno 145 milijard lir uvoza in okoli 80 milijard lir izvoza, kar pomeni, da se je vsa leta značilen jugoslovanski pozitivni saldo na italijanski strani celo nekoliko zmanjšal. (Dejstvo, da je jugoslovansko gospodarstvo v minulih letih po teh sporazumih več izvažalo kot uvažalo, je bilo v tem primeru za jugoslovansko gospodarstvo slabo, saj je le-to z večjim izvozom brezobrestno kreditiralo italijansko gospodarstvo.)

Zdaj vsi ugotavljajo, da normalno odvijanje poslovanja zavira beograjska JIK banka, ki bi na vso silo rada ostala pri poslu in ohranila položaj, iz katerega je lahko pobirala smetano. S priznanjem Slovenije pa se stvar spreminja. Težava pa je v tem, ker je v rimski pogodbi o gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in Italijo JIK banka izrecno omenjena kot nosilec bančnega posla. Že to je prvi razlog, zaradi katerega bi morali spreminjati omenjeno pogodbo.

Drugi razlog pa je v tem, da Jugoslavije ni več in je pogodbo treba podpisati s pravnimi naslednicami te države. Ker je evropska arbitražna komisija ugotovila, da se Slovenija ni odcepila od Jugoslavije, ampak je ena od njenih naslednic, je skorajda povsem jasno, da bi Slovenija lahko nasledila tudi vsa določila Tržaškega in Goriškega sporazuma. Malce bi se zapletlo, če bi o tem hoteli razpravljati v Bruslju, kjer sicer vnaprej nasprotujejo novostem evropskega sporazuma. Seveda pa v slovenskem primeru ne gre za sklenitev novega sporazuma.

Predhodni pogovori predstavnikov slovenskega gospodarstva s predstavniki italijanskih partnerjev kažejo z obeh strani interes za ohranitev maloobmejnih sporazumov. Formalni pogovori pa se bodo lahko pričeli seveda šele po uradnem priznanju.

BORIS ŠULIGOJ

Zveza videmskih Slovencev

Slovenstvo naš edini cilj

VIDEM — Zvezo Slovencev videmske pokrajine, ki predstavlja zelo široko zastopstvo Slovencev iz Furlanije, so nekateri posamezniki in organizacije kritizirali še preden so sploh vedeli o namenih in vsebinah te organizacije. Tako se začnjen tiskovno sporočilo Zveze, ki poudarja, da predstavlja 33 od 35 obstoječih društev in organizacij v Benečiji, Terski dolini in Kanalski dolini. Njena sestava je povsem raznolika, »saj nismo nikomur zaprli vrat in nismo od nikogar zahtevali določene nazorske ali kake druge opredelitve; naš edini cilj je bil - skrb za slovenstvo na Videmskem«.

Tiskovno sporočilo se nadaljuje z ugotovitvijo, da je legitimnost Zveze dobila na demokratskih volitvah, na katerih je sodelovala velika večina članov zgoraj omenjenih društev in pa tudi vseh zavodnih Slovencev, ki so se opredelili za obogatitev dela in življenja med slovenskimi ljudmi.

Pokrajinski svet Zveze, ki je izšel iz volitev, piše še v sporočilu, »smo obogatili s prisotnostjo slovenskih županov in duhovnikov z našega področja«. Zveza hoče biti enakovreden sogovornik s komer koli, ko se odloča o življenju in usodi Slovencev v Furlaniji. Na Videmskem hoče postati stvaren subjekt, tako tudi v odnosu do italijanske sredine, zamejstva in matice. Vsak član Zveze je lahko tudi član osrednjih slovenskih organizacij ali drugih organizmov, Zveza ni strankarsko opredeljena, njeni člani lahko svobodno izbirajo med strankami in gibanji.

Edino vodilo Zveze je potemtakem slovenstvo, »kot združevalni element vseh interesov in hotev Slovencev v Furlaniji smo pripravljene sodelovati z vsemi, predvsem s krovnicami organizacijama, pripravljeni smo na vsakršno sočnanje in dogovarjanje v upanju, da so tudi naši sogovorniki pripravljeni na dialog, ki se ne more odvijati samo prek tiskovnih sporočil, katera ustvarjajo nezadovoljstvo in slabo mišljenje«.

Il Piccolo naprodaj onkraj meje

KOPER — V kioskih in drugih prodajnih mestih se je med slovenskimi in hrvaškimi dnevniki v Istri in Kvarnerju (v Sloveniji pa poleg Obale še na novogoriškem in ljubljanskem območju) pojavil tržaški dnevnik Il Piccolo z nullo številko nekoliko drugače zasnovanega časopisa. Od februarja dalje bo v tem dnevniku priloga posvečena Istri. Za to bodo v Kopru ustanovili dopisništvo s šestimi redno zaposlenimi novinarji (dva bosta iz Trsta), dopisniško mrežo pa bodo imeli po vsej Istri in na Reki. Po besedah glavnega urednika Maria Quaije bo to prvič v zgodovini italijanskega tiska, da se bo nek italijanski časopis enakovredno pojavil na prodajnih policah: »Naš namen je ponuditi prebivalcem z druge strani meje, ne glede na narodno pripadnost, naš način pisanja informacij.« Včerajšnja številka (po 30 tolarjev, pa ima še osem strani posebne priloge, posvečene priznanju neodvisne Slovenije in Hrvaške.

B. Š.

Ustanovili Zeleno ligo dežele FJK

TRST — Te dni so ustanovili Zeleno ligo Furlanije-Juljske krajine. To ni nova politična skupina, ampak »nov način potrjevanja zgodovinskega ambientalizma v deželi«. Gre za federacijo vseh zelenih v deželi, ki želijo ohraniti, kakor piše v tiskovnem sporočilu, nedotaknjeno tisto vizirno idealno bogastvo, ki izhaja iz povzdigovanja različnosti, iz spoštovanja manjšin, iz tesne povezave med politiko in teritorijem, iz zavračanja demagoških protestov in iz izbire takšne politične prakse, ki daje vselej in za vsako ceno prednost »načrtovalnemu soočanju«. Novi politični subjekt sestavljajo Zelena marjetice (z osmimi občinskimi skupinami), Zelena lista smejočega sonca (Gorica, Spilimbergo, Maniago, Pordenon in San Vito al Tagliamento) in Zelena alternativna lista (Trst, Milje in Dolina). Zelena liga je tako zastopana na vsem deželnem ozemlju in računa z enim deželnim, dvema pokrajinskima in 21 občinskimi svetovalci. Po predstavitvi javnosti v naslednjih dneh bo menda sestavila lastno listo, s katero bo nastopila na prihodnjih političnih volitvah.

V Hrvaški uničujejo spomenike

KOPER — Iz Odbora združenja borcev NOB krajevne skupnosti Gradac (občina Ploče) in od nekaterih nekdanjih borcev 3. prekomorske udarne brigade, ki živijo v Splitu in v Makarskem primorju, smo pred dnevi dobili sporočilo, da je oborožena skupina - enota hrvaških gardistov (najbrž pripadnikov HOS-a, ki so pod skupnim poveljstvom hrvaške garde) zadnjega dne minulega leta v Gradacu vandalsko uničila spomenik Bogdana Viskiça, medvojnega poveljnika 3. prekomorske udarne brigade. Poleg tega so uničili tudi spomenik revolucionarja Anteja Šutića, s streli iz pehotnega orožja pa so uničili napise Titova obala in poteptali vse Titove slike, na katere so naleteli. Spomenik Bogdanu Viskiçu, ki ga je izdelal akademski kipar Jože Pohlen iz Kopra, je za bivše soborce bil je tudi simbol skupnega protifašističnega boja hrvaškega in slovenskega ljudstva v času druge svetovne vojne. (A. K.)

V Lignano več turistov iz Madžarske

LIGNANO — V Lignano Sabbiadoro na Videmskem se steka zadnja leta vse več turistov iz vzhodnoevropskih držav, tako tudi iz Madžarske. O tem, kako se bolj pospešiti priliv madžarskih letoviščarjev v ta lep kraj, sta se včeraj raugovarjala predsednik Turistične ustanove za Lignano Carlo Teghil in generalni tajnik budimpeštanske Gospodarske zbornice ter zadolženi za probleme industrije Peter Keszethelyi.

Carlo Teghil je ob tej priliki nanizal gostu podatke, iz katerih izhaja, da se je dotok madžarskih letoviščarjev v Lignano v poslednjih letih občutno povečal, oba pa sta soglašala, da bi kazalo ta turistični tok pospešiti, vendar na ustrepen način. Tako bi na primer lahko pristojne madžarske oblasti v dogovoru z lignansko turistično ustanovo pripravile organičen program izletov in potovanj po vzoru že dobro znanih "paketov". Teghil in Keszethelyi sta se zavzela tudi za izmenjavo na kulturnem in gastronomskem področju.

Pogovor z novim pokrajinskim tajnikom SSk Martinom Brecljem Slovenska skupnost naj zares postane stranka »odprtih vrat«

Devinsko-nabrežinski podžupan Martin Breclj je bil pred kratkim izvoljen za novega pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti. Z njim smo se pogovorili o programih in o perspektivah SSk in o aktualnih vprašanjih naše narodne manjšine.

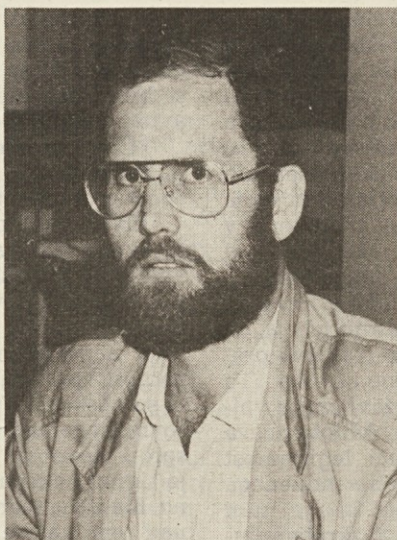
Vaša izvolitev je bila do zadnjega sporna oziroma negotova. Na seji strankinega pokrajinskega sveta je prišlo do notranjega razhajanja med tako imenovano laično in katoliško komponento. Ali je to izraz globlje spora v SSk?

Bolj kot za pravi spor je šlo za soočenje različnih stališč, kar je za stranko, kot je SSk, ki ima že v svojem statutu zapisano, da se zavzema za politični pluralizem in za uveljavljanje enotnosti v raznolikosti, povsem normalno. To je pravzaprav bogastvo naše politične organizacije, saj je poročilo, da je v njej res prostora za različno misleče ljudi. Povsem normalno je tudi, da je do razlikovanj prišlo prav pri izvolitvi političnega tajnika, saj je to najbolj izrazita politična funkcija. Rad pa bi poudaril, da smo to raznolikost nazadnje uskladili z metodo, ki je v demokraciji doma, se pravi z volitvami, kakor tudi, da načeljujem izvršnemu odboru, v katerem so predstavniki vseh najpomembnejših notranjih komponent in ki je naposled bil izvoljen soglasno.

V Trstu bodo spomladi poleg političnih tudi občinske oziroma pokrajinske volitve. Kako se stranka pripravlja na to preizkušnjo in kako bo potekala izbira kandidatov?

Bližnje volitve bodo pomembna preizkušnja že zaradi zgodovinskega trenutka, v katerem bodo potekale. Te volitve bodo namreč pri nas prve pomembnejše po zgodovinskih dogodkih, ki so globoko spremenili zlasti politični Vzhod, vključno našo matično državo. Poleg tega bodo na krajevni ravni potekale takoj potem, ko sta tržaški občinski in pokrajinski svet z glasovi tradicionalnih vladnih strank in ob nezaslišani podpori novoustanovljene DSL odobrila statuta, ki skoraj povsem prezirata zgodovinsko prisotnost Slovencev na Tržaškem, kar le potrjuje neučinkovitost našega dosedanjega razpršenega političnega nastopanja. Slovenci bomo zdaj, končno rešeni ideoloških slepil preteklosti, imeli na volitvah možnost, da povemo, kdo smo in kaj hočemo, da izrazimo svojo voljo po življenju v prijaznejših razmerah. Kar se kandidatov tiče, jih bomo izbirali prek svoje organizacijske mreže in v skladu s predvidenimi postopki, pri tem pa bomo vsekakor "stranka odprtih vrat", kot se je glasilo geslo na našem kongresu.

V Vašem umestitvenem posegu ste opozorili na nekatere težave, ki bremenijo SSk pri vsakdanjem delu. Gre, kot se da sklepati, predvsem za organizacijske težave....

Martin Breclj

Želel bi, da bi SSk bila kar se da uporabno in učinkovito sredstvo na voljo vsem Slovincem, da bi verno odražala potrebe in zahteve naše skupnosti in širše družbe, v kateri živimo, in da bi bila zmogljiva tvorno in odgovorno reševati odprta vprašanja. Za vse to pa si mora utrditi organizacijsko strukturo. Skupno z novim izvršnim odborom se zavzemam, da bi prišlo do smotnejše razdelitve dela in s tem do kakovostnejšega delovanja. Utrditi tudi nameravamo sodelovanje z našimi vsemanjšinskimi oziroma krovnimi organizacijami, katerih delovanje je vsekakor komplementarno našemu. Pripremi sem, da bo mogoče odpraviti nekatere nesporazume in nesoglasja, ki so doslej to sodelovanje oteževali.

Kako ocenjujete sedanjí trenutek, ki ga doživlja naša manjšina?

Živimo v edinstvenem zgodovinskem trenutku, v katerem je med drugim v okviru širših demokratizacijskih procesov Slovenija postala mednarodno priznana država. Ta

čas bi moral tudi odpirati nove možnosti za rešitev nekaterih ključnih problemov našega manjšinskega obstoja. Pri tem bo marsikaj odvisno tudi od nas. Mislim, da bi morali v življenju naše skupnosti pogumneje na vseh ravneh uveljavljati načela in metode demokracije. Le to nam bi lahko odprlo pot do enotnosti, ki ne bi bila zgolj fasadna, in nam bi dalo tisto notranjo spravljenost in moralno moč, ki sta nam potrebni tudi za učinkovitejšo uveljavljanje naših pravic in koristi. Mislim nadalje, da bi se morali kaj več naučiti iz svojih in drugih izkušenj ter da ne bi smeli vztrajati na poteh, ki so se že izkazale za slepe ulice. V politiki bi bilo npr. prav, da bi kaj bolj upoštevali izkušnje Nemcev na Južnem Tirolskem in Francozov v Dolini Aoste, ki so s samostojnim političnim nastopanjem dosegli nepričakovano več kot Slovenci s svojo politično razpršenostjo.

Aprila bodo tudi parlamentarne volitve. Ali bomo Slovenci znova izvolili parlamentarca slovenske narodnosti?

Nove strankarske cepitve na levi same po sebi prav gotovo manjšajo verjetnost, da bi lahko izvolili parlamentarca slovenske narodnosti po tradicionalnih poteh. Izhajajoč tudi iz tega dejstva je SSk predlagala, naj bi se vse slovenske komponente dogovorile za skupne nadstrankarske kandidate, ki bi bili v primeru izvolitve pripravljeni odgovarjati celotni slovenski narodnosti skupnosti v Italiji, in da bi nato tudi skupno določili, na katerih listah bi kandidirali. Mislim, da je predlog nov in zanimiv in pričakujem, da bo naletel na primeren odziv. SSk vsekakor meni, da bi na teh volitvah morali Slovenci postaviti močno v ospredje zahtevo po zajamčenih predstavništvih v izvoljenih telesih, od občinskih svetov do parlamenta, tako kot že velja npr. za Italijane v Republiki Sloveniji, pa tudi drugod v Evropi.

Izjava predsednika tržaške IACP Terpina Trst zavrača očitke Vidma glede ljudskih stanovanj

Tudi ljudska stanovanja so predmet polemik med Trstom in Vidmom. Obe pokrajini se pritožujeta, da ju Dežela pri razdelitvi fondov za pokrajinske Avtonomne ustanove za ljudska stanovanja IACP diskriminira. Krajevni tisk je pred dnevi objavil izjavo predsednika videmskega IACP, po kateri naj bi bil Trst privilegiran v primerjavi z drugimi deli dežele, na to izjavo pa je včeraj reagiral predsednik tržaške ustanove odv. Emilio Terpin, ki trdi prav nasprotno, in sicer, da Dežela premalo upošteva dejanske stanovanjske potrebe Trsta.

Res je tržaška IACP skupaj z goriško že pred časom protestirala pri deželnem odboru, ki da si ne sme privoščiti, da bi ignoriral različne deželne stvarnosti in razdeljeval fondne na osnovi parametrov brez vsakršne realne vrednosti, pač pa se mora lotiti resne analize sklopa stanovanjskih problemov na celotnem deželnem teritoriju. Pri tem mora Dežela po eni strani preveriti učinke, ki jih je dosegla z uporabo finančnih zmogljivostih za reševanje problema, po drugi strani pa ugotoviti, katere so potrebe, ki jim je treba še zadostiti.

Tržaška IACP pri tem zahteva, naj se potrebe preverijo na osnovi objektivnih podatkov, kot so na primer premanentne lestvice, ki so izdelane na osnovi deželne zakonodaje. Iz njih je namreč razvidno ne samo število proslincev, ampak tudi število točk vsakega prosilca in torej stopnja stanovanjske potrebe vsakogar. V Trstu, tako kot v Gorici, poudarja Terpin, je število točk veliko višje kot v Vidmu ali Pordenonu, kjer se ljudska stanovanja dodeljujejo z mnogo nižjim številom točk, dogaja pa se celo, da ostanejo stano-

vanja prazna enostavno zato, ker ni proslincev.

Predsednik tržaške IACP zato meni, da je treba določiti pravične in zanesljive kriterije ter na njihovi osnovi razdeljevati razpoložljiva sredstva. Tako bo tudi jasno prišlo na dan dejstvo, da je tržaško javno stanovanjsko gradbeništvo dejansko penalizirano; ko bi nadaljevali po dosednji poti, nadaljuje Terpin, se bodo te razlike še povečale, rezultat pa bo ta, da bomo imeli ljudska stanovanja na razpolago tam, kjer jih ne potrebujemo, medtem ko jih bo vedno manj tam, kjer je ta potreba velika in vedno ugotovljiva.

Sicer Terpin priznava - in prav to so iz Vidma očitali - da je v Trstu in Gorici več ljudskih gradenj kot drugod v deželi, vendar to je posledica nekaterih zgodovinskih prigod, ki sta jih obe mesti doživeli. To pa nima nobene zveze s sedanjo polemiko, saj nihče na primer ne osporava dejstva - zaključuje Terpin - da je država izvedla znatne finančne posege na območjih Furlanije, ki jih je svoj čas prizadel potres.

Popravili bazen pri šoli Da Vinci

Tržaška pokrajinska uprava sporoča, da so se včeraj zaključila vzdrževalna dela v bazenu Trgovskega tehničnega zavoda Da Vinci. V času božičnih počitnic so s pospešenim tempom prepletkali zidovi, popravili okna in razsvetljavo ter opravili nekatere izboljšave v slačilnicah in straniščih. FIN-nuoto ter športna in rekreativna društva, ki se poslužujejo bazena, že od danes lahko spet začnejo s svojo dejavnostjo.

Društva in organizacije imajo do konca januarja čas za predložitev prošenj na Tržaško pokrajino Prošnje za prispevke za kulturne in športne dejavnosti

Kulturna in športna društva imajo do konca meseca čas za predstavitev prošenj za prispevke, ki jih dodeljuje Tržaška pokrajina za kulturne in športne dejavnosti na osnovi ustreznih deželnih zakonov.

Kulturna društva lahko zaprosijo za prispevek Pokrajine na podlagi treh deželnih zakonov, in sicer zakona za deželne posege za razvoj in širjenje kulturnih dejavnosti iz leta 1981, zakona za deželne posege za promocijo kulture miru in sodelovanja med narodi iz leta 1987 in zakona o deželnih posegih za prirejanje glasbenih tečajev za zborovsko petje, glasbeno in godbeno dejavnost.

Društva in kulturne ustanove, ki bi hotele zaprositi za prispevke iz teh zakonov, lahko

dvignejo v vratarnicah pokrajinskih sedežev (Trg Vittorio Veneto 4 in Ul. S. Anastasio 3) ustrezne okrožnice, podrobnejše informacije pa nudi Urad za kulturo, šport, turizem, prosti čas in mladinske dejavnosti v Ul. S. Anastasio 3, 3. nadstropje ob 10. do 13. ure (ob delavnikih).

Športna društva lahko zaprosijo za prispevek na podlagi deželnega zakona o posegih za razvoj rekreacijskih in športnih dejavnosti iz leta 1980. Zainteresiranim je v vratarnicah sedežev Pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4 in v Ul. S. Anastasio 3 na razpolago okrožnica z določili deželnega zakona, obenem pa tudi trije možni modeli prošnje (za prispevke za posamična športna delovanja). Zainteresirani lahko tako zaprosijo za:

- a) prispevek za športne in/ali rekreacijske dejavnosti;
- b) prispevek za nakup, izboljšanje oziroma dopolnitev premičnih in nepremičnih športnih naprav;
- c) prispevek za gradnjo, razširitev ali izboljšanje športnih objektov.

Vse podrobne informacije za prispevke pod točkama a) in b) nudi Urad za kulturo, šport, turizem, prosti čas in mladinske dejavnosti v Ul. S. Anastasio 3, 3. nadstropje ob 10. do 13. ure (ob delavnikih), za prispevke pod točko c) pa na 5. oddelku — splošne tehnične dejavnosti v Ul. S. Anastasio 3, 4. nadstropje ob 9. do 13. ure (vedno ob delavnikih).

Sindikat FILIS o vprašanjih informativnega sistema in SSG

Težave, v katere je zašel informativni sistem v naši deželi, in zaskrbljujoč položaj Slovenskega stalnega gledališča so bile glavne teme razprave na zadnjem zasedanju pokrajinskega vodstva sindikalne Federacije FILIS, ki v okviru zveze CGIL združuje zaposlene na področjih informacije in prireditvenih dejavnosti. Kot piše v tiskovnem sporočilu, so udeleženci srečanja obširno razpravljali o navedenih vprašanjih in se zedinili, da bi bilo nujno sprožiti vrsto konkretnih pobud.

V sredo v Gregorčičevi dvorani Dr. Bebler o varnosti Slovenije in Slovencev

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa priredi v sredo, 22. januarja, srečanje z dr. Antonom Beblerjem, priznanim univerzitetnim izvedencem za politično-vojaška vprašanja. Govoril bo o vojaško-politični varnosti Slovenije in Slovencev. Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu z začetkom ob 20.30.

Nujno pa bi bilo, piše v noti, da bi k pobudam pristopile tudi demokratske politične sile, javne ustanove in tudi tisk, da bi obvestili javnost ne samo o tem, kar se dogaja, temveč predvsem o možnih posledicah tega dogajanja. Izrecno je bila omenjena tudi operacija Primorski dnevnik-Melzi, s katero naj bi v okviru naše dežele še bolj prišla do izraza težnja po koncentraciji posameznih časopisov; s tem pa se po ocenah sindikalne organizacije FILIS pojavlja vrsta problemov tudi na področju zaposlovanja.

Ob tem je Pokrajinski odbor FILIS-CGIL še javno opozoril, da uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča še niso dobili novembrskih plač.

V sklepnem delu note, ki jo je podpisal pokrajinski tajnik FILIS Volpatti, pa sindikalna organizacija pripominja, da se bo pokrajinsko vodstvo nemudoma sestalo, če bo ugotovilo, da s njegove pobude naletele na gluha ušesa. V tem primeru pa sindikat ne namerava več sprožiti širokih informativnih pobud, temveč bi se opredelil za odločnejši sindikalni boj, kakršnega bi terjal položaj, ki se po oceni FILIS slabša iz dneva v dan.

Kvaliteta zraka pod kontrolo »Proces« Zelenih o onesnaženju

V dneh 10., 11., 12. in 13. januarja niso zabeležili v Trstu nobenega prekoračenja standardne meje parametrov o kvaliteti zraka. Sporočilo o tem je kot običajno objavila Tržaška občina na osnovi podatkov kemijsko-ambientalne službe Večconskega prezidijskega tržaške KZE. Kot znano, opravljajo meritve s štirimi fiksnimi merilnimi aparaturnami, od katerih je ena nameščena v strogem mestnem središču, točneje na Trgu Goldoni, ostale tri pa na območju industrijske cone. Občinska uprava ob novih podatkih komentira, da »potrjujejo pozitivno težnjo glede kvalitete zraka v mestu.«

O problemih onesnaženja zraka in o glavnem krivcu onesnaženja, se pravi o osebnem avtomobilskem prometu v mestnem središču, bo govoril prav danes na pobudo Federacije Zelenih, na srečanju na sedežu Krožka Arcobaleno v Ul. sv. Frančiška 34. Srečanju so dali pomenljivo ime »Forum onesnaženje«, na njem pa naj bi orisali sedanjí položaj, dali točne informacije javnosti, skušali odgovoriti na sedanje emergentno stanje in na probleme mestnega prometa, od vprašanja zapore središča do

parkirišč na periferiji, od pomanjkljivosti javne prevozne službe do potrebnih finančnih sredstev. Kot pravi organizatorji, bo to poskus izhoda iz sedanje inertnosti in obtožnica na račun pristojnih oblasti, ampak tudi poskus izdelave uresničljivega predloga.

Uvodno poročilo na srečanju, ki se bo začelo ob 17.30, bo imel Franco Zubin od Italia nostra, vlogo nekakšnega javnega tožilca bo prevzel Fabio Gemiti, član tržaške sekcije Svetovnega sklada za naravo WWF, deželni svetovalec Andrea Wehrenfennig bo v imenu Zveze za okolje podal poročilo o možnih alternativah javnim in zasebnim prevozom, »obtežilna priča« v tem neobičajnem procesu pa bo Alberto Russignan, prav tako član tržaške sekcije WWF.

Po napovedi organizatorjev pa bodo prisotni tudi »obtoženci«, in sicer tržaška občinska odbornika za urbanistiko Luigi Anghelone in za okolje Renzo Codarin ter predsednik Konzorcijalnega podjetja za prevoze ACT Francesco Rotondaro. Razpravo bo vodil tržaški občinski svetovalec Zelenih Paolo Ghersina.

PD Slovenec

prireja ob priliki praznika vaškega patrona

jutri, 17. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu

kulturno prireditve

Na sporedu: nastop MePZ Slavec - Slovenec ter uprizoritev veseloigre Vozel v izvedbi dramske skupine Domovina iz Ospa.

Dobrodelni koncert ansambla Taims z Zoranom Lupincem in Vanko in Tonco

v soboto, 18. t. m., ob 20. uri v Kulturnem Centru Srečka Kosovela v Sežani

Bistveni ugotovitvi včerajšnje telefonske miniankete med našimi bralci

Zadovoljni za priznanje Slovenije, a jezni nad zadržanjem Italije do pravic manjšine

Zadovoljstvo za mednarodno priznanje Republike Slovenije, obenem pa ogorčenje zaradi italijanskega odklonilnega stališča o zaščiti slovenske manjšine v Italiji — to sta bistveni ugotovitvi, ki sta izšli iz naše včerajšnje telefonske miniankete med našimi bralci. V času, ko so s teleprinterjem in odprtih televizijskih sprejemnikov kapljale vesti o številu držav, ki so priznale mlado slovensko republiko, smo zavrteli telefon, da bi od naših bralcev izvedeli za njihova mnenja o pomenu priznanja Slovenije, obenem pa smo želeli tudi izvedeti, kaj menijo o zapletih pri podpisu spomenice o priznavanju pravic italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški in slovenske manjšine v Italiji. Prav to zadnje vprašanje je naše bralce najbolj »razjezilo«. Iz njihovih odgovorov je bilo ob jezi razbrati tudi določeno resigniranost, češ da ne bomo nikoli zaščiteni. Večina pa je kljub vsemu pozitivno ocenila pokončno držo slovenske vlade, ki ni hotela kloniti italijanskim zahtevam.

A pogledimo, kaj so nam na zastavljeni vprašanji (Kaj menite o mednarodnem priznanju Slovenij?

in Kaj menite o zapletih s podpisom spomenice o pravicah slovenske manjšine v Italiji) odgovorili naši bralci.

Silva Sandalj (Sv. Ivan): Slovenska vlada je storila prav, ko ni pristala na podpis take spomenice. Mi smo vedno plačali, kar ni bilo napisano vse jasno črno na belem. Sedaj, s suvereno slovensko državo, imamo priložnost, da nas kdo podpre, sicer nas kmalu ne bo več. Priznanje Slovenije je vsekakor pomemben korak, saj v drugačnem primeru nova republika ne bi mogla mednarodno uspevati.

Oskar Milkovič (Bani): Pozdravljam mednarodno priznanje Slovenije. Slovenski narod je bil doslej vedno teptan: bil je hlapec in suženj treh držav: Avstroogrske, Italije in Srbije. Upajmo, da bo odslej, ko ima lastno državo, drugače. Vsekakor pa je žalostno, da ni prišlo do podpisa spomenice o manjšinah. O tem vprašanju menim sledeče: kot ni Italija priznala slovensko manjšino v Italiji, tako tudi ni potrebno, da Slovenija prizna italijansko manjšino v Sloveniji.

Albin Hrovatin (Briški): Italijani kot vedno odlašajo, nočejo nas

priznati, že spet so klonili pritisku desnice. Če bi resnično hoteli, bi naše vprašanje lahko rešili že pred leti, kot so to na primer storili z nemško manjšino v Južni Tirolski. Mednarodno priznanje Slovenije je vendarle dozorelo in mislim, da bomo v kratkem času priča množičnemu priznanju slovenske republike, Slovenijo bodo priznale še druge države.

Emil Guštin (Repentabor): Zadovoljen sem, da so se države Evropske skupnosti končno odločile, da priznajo Slovenijo. Glede pravic manjšin menim, da bi morali slovenski manjšini v Italij priznati iste narodnostne pravice, ki jih Slovenija priznava italijanski manjšini. Sedaj nastali zaplet bi morali rešiti istočasno, z dogovorom med slovensko in italijansko vlado.

Vinko Suhadolc (Opčine): Italija se je obnašala prav sramotno: imeti hoče vse, dati pa nič, niti osnovnih pravic. Zadovoljen sem, ker se je Ljubljana postavila tokrat po robu in nas ni prodala za cenjen denar. O priznanjih Slovenije nisem še seznanjen, upam pa, da se bo vse izteklo v najlepšem redu.

Anton Petaros (Gročana): Nisem politik, a mislim, da je priznanje Slovenije dobra stvar. O zapletih pa bodo razpravljali drugi, mi kmetije o tem gotovo ne bomo odločali...

Emil Pregarc (Ricmanje): Prav je, da je končno prišlo do priznanja Slovenije. Odločno podpiram boj za pravice Slovencev v Italiji. Mi živimo tu že toliko let, da bi morali imeti še več pravic kot Italijani.

Valter Knez (Sesljan): Slovenija je tako majhna država, da bo preveč stroškov za vsa predstavništva in tiste, ki bodo delali za vlado. Jaz sem se zavzemal za Jugoslavi-

jo, ki bi bila podobna sistemu v Združenih državah: s skupnimi predstavništvii, s skupnim denarjem. A sedaj je že vse storjeno. Glede zapletov s pravicami manjšin sem bral, a ne vem točno, za kakšne razlike gre.

Rinaldo Ciacchi (Trst): Minister Rupel je prav storil, da ne gre v Rim. Mi bi morali imeti iste pravice kot Italijani v Sloveniji. Kaj bomo še nadaljnjih 40 let čakali nanje? Vsekakor ni prav, da so pripadniki italijanske manjšine v bivši Jugoslaviji razdeljeni na Slovenijo in Hrvaško. Pred vojno na Hrvaškem sem bil mnenja, da bi bilo bolje ohraniti republike v okviru skupne države, sedaj pa to ni več mogoče. Jugoslavija je prej vendarle nekaj štela, Slovenija sama pa je premajhna...

Sonja Vrabec (Sempolaj): Želim, da bi Slovenijo vsi priznali in da bi končno lahko zaživel v miru. Prav tako želim, da bi enkrat za vselej rešili tudi vprašanje pravic slovenske manjšine v Italiji.

Mario Briščik (Prosek): Zadovoljen sem, ker slovenska skupščina ni klonila italijanskemu izsiljevanju glede pravic slovenske manjšine v Italiji. Zadovoljen sem tudi, da je slovenska skupščina vzela v poštev težnje skupne izjave zamejskih organizacij. Glede priznanja Slovenije pa bi povedal sledeče: mislim, da bi bilo mogoče kjub vsemu ohraniti enotno Jugoslavijo ali v konfederalni ali pa v kaki drugi obliki, ne da bi prišlo do ločitev.

Edi Guštinčič (Jezero): Menim, da je mednarodno priznanje Slovenije pravilno. Glede drugega vprašanja mislim, da bi morali podpisati skupno spomenico o pravicah manjšin v Sloveniji, Hrvaški in Italiji, a tako, da bi bila prav.

V Miljah skupščina podpisnikov zahteve po referendumu o GPL

Jutri ob 18. uri bo v kinu Verdi v Miljah skupščina podpisnikov zahteve po posvetovalnem referendumu o vprašanju umestitve skladišč utekočinjenega plina na območju bivše Aquile. Zahtevo, ki jo je sprožil Mestni jamstveni odbor, je podpisala več kot šestina celotnega miljskega prebivalstva. Organizatorji so v vabilu na jutrišnje skupščino poudarili, da v sedanjem političnem kaosu lahko samo ljudsko glasovanje predstavlja jamstvo, da bo izbira o lokaciji skladišč GPL resnično resna in premišljena.

Bogat izbor avtorskega filma

Od včeraj pa vse do 23. januarja se ljubiteljem avtorskega filma obeta nadvse bogat izbor, ki ga bo omogočilo sodelovanje med kinodvoranama Ariston in Excelsior-Azzurra. V mali dvorani kinematografa Excelsior bodo do 23. t.m. vrteli odličen film kitajskega režiserja Zhanga Yimoua »Lanterne rosse«, ki je na lanskem beneškem festivalu dobil srebrnega leva.

Do zamenjav v programu pa bo prišlo v kinedvorani Ariston, v kateri so do včeraj predvajali »drugorojenca« indijske režiserke Mire Nair »Mississippi Masala«, ki je na lanskem beneškem filmskem festivalu prejel nagrado »Ciak d'oro«. Od jutri dalje pa bo na sporedu angleški film »Le amiche americane«, v katerem nastopa kot avtor in interpret bivši član skupine Monty Python Michael Palin. Film bodo vrteli skupaj z drugim angleškim filmom »Riff Raff«, ki ga je režiral Ken Loach. Nadaljujejo pa se tudi nočna predvajanja rock-filma »The Commitments« Alana Parkerja. Prihodnji četrtek bodo v Aristonu prikazali češki film »Marta in jaz«.

Odbornica Pittonijeva uradno potrdila preosnovno okrožij Odslej samo en kraški rajonski svet

Odbornica za decentralizacijo Ariella Pittoni je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila načrt Občine Trst o koreniti preosnovi rajonskih svetov in njihovega pravilnika. Danes imamo na Tržaškem dvanajst krajevnih sosvetov, po novem pa jih bo samo šest in sicer Kras, mestni rajon, ki bo združeval tudi Rojan in Barkovlje, Kolonja-Sv. Ivan, Stara Mitnica-Rocol, Staro mesto-Sv. Jakob ter Škedenj-Sv. Ana. Ta predlog je že sprožil ostre polemike in nasprotovanja velike večine rajonskih svetov, ki se bodo o njem izrekli v prihodnjih dneh.

Med drugim bosta čez noč izginila oba kraška rajona, ki predstavljata dve precej ločeni stvarnosti. Na zahodnem Krasu se bojijo, da bodo izključno Op-

čine težišče načrtovanega kraškega sosveta, ki bo šel od Križa do Bazovice, na vzhodnem delu pa upravičeno ugotavljajo, da imajo problemi tega ozemlja neko svojo posebno specifikko. Ne gre za kampanilizem, ampak za področji, ki se soočata z zelo različnimi problemi.

Pittonijeva je podčrtala, da je ta preosnova nujno potrebna in da vsi ti predlogi izvirajo iz obveze, ki jo je sedanjí občinski odbor prevzel pred dvema letoma. Z novim pravilnikom in z zemljepisno preosnovo rajonskih svetov se mora vsekakor ukvarjati občinski svet, ki pa je tik pred razpustom. Pred predčasnimi volitvami, ki bodo najbrž junija, se bo sestal še dvakrat in sicer v ponedeljek, 20. ter v petek, 24. t. m.

Tatovi obiskali otroški vrtec

Neznani tatovi so prejšnjo noč vdrli v poslopje občinskega otroškega vrtca na Rebri za Greto št. 34, povzročili nekaj gmotne škode in odnesli precej dragocenih stvari. Kot je v prijavi tatvine povedala krajevnim karabinjerjem ravnateljica vrtca 60-letna Ondina Poma so spretni nepridipravi, ki so verjetno dobro poznali prostore, vdrli v vrtec s tem, da so razbili okensko šipo.

Ukradli so barvni televizor, videoregistrator in še nekatere druge naprave za sodobno pedagogiko. Točne vrednosti ukradenega še niso ugotovili, gotovo pa presega nekaj milijonov lir. Karabinjerji so seveda takoj uvedli preiskavo.

Samotna smrt

Samotne smrti priletelih ljudi žal že sodijo v vsakdanjo tržaško stvarnost. Včeraj so gasilci odkrili v stanovanju v Ul. Cologna 47 truplo 84-letne Giovanne Mihalič, ki je živel sama. Gasilce so poklicali sosed. Mihaličeva, ki je umrla v spalnici, je že daljša časa bolehal na pljučih.

Uspeh univerzitetne okulistične klinike: ženski z vstavljenjo roženico spet vidita

Obema ženskama, katerima so vstavili roženico, odvzeta umrlemu Mariu Bussaniju, sta ponovno pridobili funkcijo vida. Tako poudarja tiskovna nota, ki jo je po uspelih operacijah (šlo je za več precej zapletenih posegov), izdala tržaška Krajevna zdravstvena enota. V istem sporočilu zdravniki zagotavljajo, da se obe pacientki počutita dobro oziroma »normalno« (glede pač na resnost posegov).

V razmeroma kratkem tiskovnem sporočilu KZE nadalje pravi, da so 43-letnemu Mariu Bussaniju, ki je pred dnevi umrl v prometni nesreči, odvzeli vrsto organov, poleg že omenjenih roženic še ledvice, jetra in pankreas. Te posege so opravili v katarinski bolnišnici, medtem ko so roženici pacientkama vstavili na okulistični kliniki tržaške univerze. Okulistična posega je osebnopravni predstojnik klinike prof. Giuseppe Ravalico. Pravzaprav je bil eden od dveh posegov »trojen«, ker je prof. Ravalico pacientki odstranil tudi očesno mreno in poleg roženice vstavil tudi umetno zrklo. Kot že rečeno, se pacientki trenutno počutita dobro, če upoštevamo, da so

od operacije minili vsega trije dnevi.

Ob robu tega dogodka gre za beležiti še polemično izjavo, ki jo je glede na poročanje o omenjenih operacijah sprožil krajevni sindikat uslužbencev javnih ustanov včlanjen v CGIL. V sporočilu tajništvo tega sindikata trdi, da vodstvo tržaške KZE že dalj časa skuša prikazovati lastno delovanje kot neoporečno in učinkovito. Vendar pa ga je kot takega, pravi sindikat, mogoče prikazovati le v reklamne namene.

Vendar pa se dogodki niso odvijali povsem tako, kot izhaja iz poročil: s tem v zvezi sindikat pravi, da se ne namerava spuščati v polemiko o imenih oziroma o osebah, ki naj bi bistveno pripomogle k uspehu zapletenih kirurških posegov, želi pa pri tem izpostaviti doprinos bolničarskega osebja. Bolničarji katarinske bolnišnice so namreč tesno sodelovali z zdravniškimi ekipami, ki so prišle iz Rima in Padove in ki so opravile kirurške posege. O vsem tem pa v raznem poročanju ni niti besedice, pribija sindikat uslužbencev javnih ustanov.

† Tiho je odšla naša

Helena Košuta

Pogreb bo jutri, 17. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kriško cerkev.

Za njo žalujejo mati, brat Aleksander z ženo Nives, nečaka Erika in Aleks ter ostalo sorodstvo

Posebna zahvala dr. Danjelu Žerjalu za poštrevnost.

Trst, 16. januarja 1992

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob težki izgubi drage Helene izrekajo svojem globoko sožalje

družine Corbatti in Gombač

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Felice Vatovac

Pogreb bo v soboto, 18. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Marcela, sin Sergio s Cvetko, vnukinja Lorena z Robertom, svakinja Pierina in drugi sorodniki.

Ricmanje, 16. januarja 1992

Ob izgubi dragega strica sočustvujejo s teto Marčelo

Mariza, Alfredo, Fabiana in David

Ob smrti ljubljene nonote Feliceja izreka Loreni in svojem iskreno sožalje

Tržaška knjigarna

Ob izgubi dragega botra Feliceja izreka iskreno sožalje prizadetim svojem

družina Bet

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in ded

Zarko Godina

Pogreb bo jutri, 17. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v škedenjsko cerkev.

Žaljuči žena Vida ter otroka Nadia in Vojko z družinama

Posebna zahvala gre družini Pregarz.

Trst, 16. januarja 1992

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Angela Bevilacqua

Pogreb bo jutri, 17. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo mož Anton, hči Adriana z možem, vnuka Davide in Lorenzo, nečakinja Sonja z družino, brat Stanko z ženo in ostali sorodniki.

Dolina, Crema, 16. januarja 1992

16. 1. 1985

16. 1. 1992

Frančiška Drole -

Majcen

Z ljubeznijo se te spominjamo **mož Stanko, Ondina, Ljubo in ostali**

Trst, 16. januarja 1992

Ob smrti gospoda Antona Gašperšiča, dolgoletnega prijatelja in podpornika, izreka globoko sožalje težko prizadeti družini

Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta

Ob izgubi dragega Antona Gašperšiča sočustvujejo z družino

vsi Kakeševi

»Storila sem svojo dolžnost«

Antonija Krevatin že vrsto let skrbi za urejanje obeležja padlim od Sv. Ane, Škednja in Kolonkovca

Čas, ko smo pogostejše in z večjo zavzetostjo obiskovali grobove naših padlih - to je prvi november - je za nami. Iz tistih dni pa nam je ostala v spominu starejša gospa, ki so nam jo prebivalci Sv. Ane, Kolonkovca in Škednja pokazali kot tisto, ki stalno skrbi za obeležje padlim tega območja.

Samo svoje ime nam je povedala - Antonija Krevatin - potem pa ni hotela, da bi govorili o njeni skrbi za spomenik. »Bila sem več časa v bolnišnici,« nam je ob takratni spominski svečanosti povedala. »Žal mi je bilo najbolj zato, ker nisem mogla očistiti spomenika, tako, kot sem ga vedno. Pa nič ne pišite o tem, saj nočem, da bi se mi kdo za to zahvaljeval. To čutim kot svojo dolžnost in urejam spominsko obeležje in njegovo okolico, kolikor zmorem. Žal bi mi bilo, da tega dela ne bi več zmogla in da bi ostal tudi ta skromni spomin na naše padle zapuščen, neočiščen in neurejen.«

Pa vas lahko vsaj mi pohvalimo, zapišemo dve besedi, smo jo vprašali. »Le zakaj, saj je to moja dolžnost, in ko ne bom zmogla, bo to pač dolžnost drugih, da čuvajo in ohranjajo to obeležje. Žal mi je le, da me zdravje zapuša in ne vem, če bom to delo še zmogla.«

Ni ni hotela in želela zase. Skrbela jo je le okolica in ureditev tega obeležja, za katerega oblasti že toliko let ne dajo dovoljenja, da bi ga primerno uredili in na spomenik zapisali imena vseh tistih, ki so s tega območja dali

svoje življenje za poraz fašizma in nacizma, za mir in medsebojno razumevanje.

Ko smo se zadnjič vozili mimo tega obeležja, smo videli, da je nekdo očistil spomenik in njegovo okolico. Je bila to Antonija? Morda, ali prav gotovo. Pa četudi tokrat ni bila, si je za vse svoje dolgoletno tiho delo pri vzdrževanju tega obeležja zaslužila nekaj zahvalnih besed. (nl)

Na sliki (foto Magajna) Antonija Krevatin med zadnjo proslavo ob obeležju padlim iz Sv. Ane, Škednja in Kolonkovca.

Mati in hči najemnici znane gostilne »pri županstvu« v Dolini

(Foto Magajna)

V dolinski gostilni pri županstvu je te dni prišlo do sprememb. Vodenje gostilne sta namreč prevzeli Lilijana Bonelli in Ornella Gargiulo, oziroma mati in hči, ki bosta odselej stregli svojim gostom. Taka družinska sestava za točilno mizo, oziroma v kuhinji pa ni zanju nobena novost: ta nelahki, a tako »potrebni« poklic se namreč v družini takorekoč prenaša iz roda v rod. Predvsem gospa Lilijana ima za seboj dolgoletno izkušnjo, najprej v baru, nato pa dalj časa v mestni gostilni. V gostilni pri županstvu pa bosta gospe ponujali predvsem jedi iz domače kuhinje, in to v pravem pomenu besede, saj so tudi recepti iz družinske zapuščine. Posebna bo ponudba ribjih jedi, za mlade odjemalce pa bodo na voljo razne inačice obloženih kruhkov. Pa še urnik: gostilna je odprta vsak dan, od 8.00 do 24.00, še mesec dni bo zaprta ob sobotah, nato pa bo dan počitka ob četrtdkih.(dam)

razna obvestila

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa obvešča, da bo dogovorjeni sestanek danes, 16. t. m., ob 19.30 na sedežu društva I. Trinko v Čedadu. Zaradi številnih aktualnih dogodkov pričakujemo polno udeležbo.

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa prireja srečanje z dr. Antonom Beblerjem, priznanim univerzitetnim izvedencem za politično - vojaška vprašanja. Srečanje bo v sredo, 22. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. sv. Franciška 20. Naslov izvajanja: VOJAŠKO - POLITIČNA VARNOST SLOVENIJE IN SLOENCEV.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole sporoča, da je odprt rok za vlaganje prošnje za premesitve na šolah vseh vrst in stopenj in sicer: vrtci in nižje srednje šole do 25. t. m. ter osnovne in višje srednje šole do 5. februarja. Nestalno učno oseboje lahko od 20. t. m. do 19. februarja vložijo prošnjo za vstop v pokrajinske lestvice suplentov in poučevanje na slovenskih šolah v naslednjem triletnju. Vse potrebne obrazce in informacije dobite na sedežu SŠŠ, ul. Carbucci 8 v torek in četrtek od 11. do 13. ure, v sredo od 15.30 do 16.30 ter v petek ob 16. do 17. ure.

koncerti

Società dei concerti
Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 20. januarja 1992 ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. Cappelletti in B. Bekhterev.

Gledališče Verdi
V četrtek, 30. januarja, ob 20.30 bo na sporedu izredni koncert izven abonmaja MAURIZIA POLLINIJA. Na sporedu bodo Debussyjeve in Beethovnovske skladbe. Koncert bodo ponovili v začetku prihodnjega leta v Milanu in v New Yorku.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Auditorium Muzeja Revoltella
V nedeljo, 19. t. m., ob 11. uri bo v Avditoriju Muzeja Revoltella v Ul. Diaz zaključni koncert V. Mednarodnega natečaja komorne glasbe Cerase Rarison. Nastopali bodo Romolo Gessi (Violina), Alessandra Carani (violina), Graziano Spinnato (viola) in Enrico Bronzi (violončelo).

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava STARE GRAVURE - Naša dežela, mesta in gradovi.

V prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. Filzi 10 razstavlja DEMETRIJ CEJ. V galeriji Malcanton (Ul. Malcanton 14/A) bo do 24. t. m. na ogled antološka razstava tržaškega slikarja ALOJZA CACHA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 19.30 in ob nedeljah od 11. do 12.30.

V naravoslovnem muzeju bo do 19. januarja na ogled razstava IPOGEA 91, podzemeljske lepote Krasa. Urnik: ob torka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah 9-13 ter 15-19. Vstop prost.

V muzeju Revoltella bo do 30. marca 1992 na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V Galeriji Rettori Tribbio bo še danes in jutri na ogled razstava akvarelov preminulega slikarja DYALMA STULTUSA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - je odprta razstava novozelandskega kiparja Chrisa BOOTHA. Razstavo si lahko ogledate samo ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Studiu Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 bo do 5. februarja na ogled razstava GAETANA MAINETTIJA. Urnik: ob torka do sobote od 17. do 20. ure.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava zlatarja-kiparja SERGIA FIGARJA. Razstavo si lahko ogledate do 24. t. m., ob delavnikih od 10. do 13. in od 17. do 20. ure ter ob praznikih od 10. do 13. ure.

V gledališču Miela, Trg Duca degli Abruzzi 3, bodo v soboto, 18. t. m., ob 18. uri odprli fotografsko razstavo GABRIELA BASILICA z naslovom "Porti di mare".

Milje - V Občinskem kulturnem centru, na Trgu Republike 4, bodo v soboto, 18. t. m., ob 18. uri razstavo z naslovom "Sioux, stoletnica Wounded Knee". Razstavo je organizirala Fameia Muggesana, pripravil jo je fotograf Giorgio Stern pod pokroviteljstvom občine Milje.

V razstavnici dvorani Turistične ustanove v Trstu, v Ul. S. Nicolo' 20 bo do 30. t. m. odprta razstava ALDA BRESSA-NUTTIJA. Razstavo si lahko ogledate od ponedeljka do petka od 10. do 18.30, ob sobotah pa od 10. do 12.30.

prispevki

Ob priliki zlate poroke darujeta Pierina in Jožef Peric 50.000 lir za CPZ iz Mavhinja.

Ob 10. obletnici smrti drage prijateljice Mile Sosić - Soščeve darujeta Justa in Anica Danev 25.000 lir za Knjižnico Pinko Tomažič in tovariši in 25.000 lir za SKD Tabor.

Ob 10. obletnici smrti drage mame in none Mile Sosić daruje Božica z družina 50.000 lir za SKD Tabor.

Ob 25. obletnici smrti dragega očeta Sava Sancina darujeta Sida in Vinko 20.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Marijo Milčič vd. Škabar darujejo svojci 200.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Ivane Černigo in gospe Josipine Gruđen daruje Pini Kocijančič 30.000 lir za Svetoivansko župno cerkev.

V spomin na Ivanko Rupel daruje Zala Regent 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Marjana Štoko daruje Pepi Starc (Cilen) 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Tančke Kuk daruje družina Vasilij Daneu 30.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

Združenje aktivistov Osvobodilne fronte dolinske občine daruje 100.000 lir za spomenik padlim v NOB v Mačkolljah.

V spomin na pok. Emico Košuta daruje Gizela Fabris s Proseka 20.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

VABILO

Vabimo vse predsednike ali blagajnike društev in organizacij, ki prejemale

PRISPEVKE

preko Primorskega dnevnika, da se čimprej javijo tajništvo Primorskega dnevnika med 10. in 18. uro (tel. 7796-332) za

važno sporočilo
Uprava PD

gledališča

Gledališče ROSSETTI
Danes ob 20.30 ponovitev Schnitzerjevega AMORETTA v izvedbi gledališke skupine E.R.T. V abonmaju odrezek št. 4 A. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Ponovitev jutri ob 20.30.

Jutri ob 18. uri bo v foerju gledališča srečanje z gledališkim ansamblom AMORETTA. Vstop prost.

V torek, 21. t. m., ob 21.30 bo na sporedu enkratna izvedba koncerta kantavtorja PAOLA CONTEJA. Predstava izven abonmaja, veljavna je Cartateatro 1, za abonente popust.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Izkaznice niso veljavne.

Od 24. do 26. januarja bosta v gledališču gostovala Dario Fo in Franca Rame s predstavo PARLIAMO DI DONNE. Predstava je izven abonmaja, veljavna je Cartateatro 2, za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Izkaznice niso veljavne.

Gledališče VERDI
Operna in baletna sezona 1991/92

Jutri ob 20. uri (red F) ponovitev baletne pravljice COPPELIA. Nastopata Marc Renaud in Marina Nossova. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z naslednjim urnikom: 9-12, 16-19.

La Contrada - Gledališče Cristallo
V soboto, 18. t. m., ob 20.30 premier-ska predstava gledališke skupine Rancia iz Tolentina s predstavo A CHORUS LINE. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Gledališče Silvio Pellico

Jutri, 17. t. m., ob 20.30 bo v gledališču v Ul. Ananian, v organizaciji društva Armonia, nastopila gledališka skupina I Grembani s komedijo Granfranca Gabriellija IL MURO.

Ponovitvi v soboto, 18. t. m., ob 20.30 ter v nedeljo, 19. t. m., ob 16.30.

Gledališče Miela

Jutri, 17. in v soboto, 18. t. m., ob 21. uri bo v okviru ciklusa Miela Ridens, ki ga organizira Zadruga Naonawentura, na sporedu predstava A SAINTROTWIST. Predstavila se bosta Maria Cassi in Leonardo Brizzi z aranžmajev popevk, ki so zaslovene od dvajsetih do šestdesetih let.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 16. januarja 1992
MARCEL

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.48 - Dolžina dneva 9.06 - Luna vzide ob 12.59 in zatone ob 4.14.

Jutri, PETEK, 17. januarja 1992
ANTON

PLIMOVANJE DANES: ob 0.10 najnižja -2 cm, ob 6.17 najvišje 40 cm, ob 13.40 najnižje -53 cm, ob 20.28 najvišje 22 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5 stopinj, zračni tlak 1028,6 mb narašča, brezvetrje, vlaga 90-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SO JE: Massimo Carris.

UMRLI SO: 83-letna Elena Barassi, 87-letna Vanda Zergol, 78-letna Pierina Sustar, 77-letni Narciso Norbedo, 67-letni Giacomo Colli, 89-letna Antonia Schiavon, 91-letna Rosa Memom, 83-letni Giacomo Domanelli, 74-letni Armando Forabosco, 59-letni Mario Purri, 78-letna Luigia Selva, 79-letni Bruno Michelini, 70-letni Bendetto Godina, 80-letni Francesco Zutton.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 13. do sobote, 18. januarja 1992

Normalen urnik lekarn:
8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1219,75	1120.—
Nemška marka	753,78	748.—
Francoski frank	221,01	218.—
Holandski florint	669,59	660.—
Belgijski frank	36,616	35,50
Funt sterling	2146.—	2125.—
Irski sterling	2008.—	1980.—
Danska krona	194,48	190.—
Grška drahma	6,552	6,30
Kanadski dolar	1058.—	970.—
Japonski jen	9,508	8,80

razne prireditve

Ob mednarodnem priznanju Slovenije vabita Slovenski kulturni klub in mladinski odbor Slovenske prosvete na SLOVENIJA PARTY, ki bo v soboto, 18. t. m. v klubovskih prostorih v Ul. Donizetti 3 z začetkom ob 18.30.

KD Kraški dom vabi na ponovitev dramskega dela KDO JE KRIV v izvedbi domače dramske skupine. Režija D. Gorup. Predstava bo v nedeljo, 19. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Colu.

GLASBENA MATICA
TRST

obvešča cenjene abonente, da abonmajski koncert (št. 5) napovedan za danes, 16. t.m.

ODPADE

mali oglasi

RAZPRODAJA od 20% do 70%

Fany

KONFEKCIJE

Ul. Flavio di Stramaro 99 - Žavle - TRST - Tel. 231118

V GROČANI prodamo hišo z vrtom in dvoriščem, potrebno popravi. Informacije v večernih urah na št. 226401 ali 228671.

PRODAM fiat uno 45 SL, letnik '86 v dobrem stanju. Tel. št. 229237.

PRODAM renault super 5 GTI turbo, letnik '88 v zelo dobrem stanju. Tel. št. 410259 - v večernih urah.

PRODAM pohištvo za spalnico, belo lakirano, z ogledali, staro dve leti. Cena 2.500.000 lir, (postelja, omara in dve komodi). Tel. 225791 po 20. uri.

PRODAM bojler Vailand na plin za 500.000 lir. Tel. št. 225791 po 20. uri.

PRODAM smučič Rossignol 160 cm in smučarske čevlje št. 37/38. Tel. št. 226420.

PRODAM podvodni fotoaparati (s katerimi je možno slikati tudi izven vode) znamke Hanimex anfiban s priključno lečo za slikanje makro, vse v odličnem stanju. Cena 400.000 lir. Tel. št. 327342 - Štoka.

PRODAM volvo 480 ES 1800, bele barve, letnik '87 z novimi gumami, popolnoma opremljen, za 15.000.000 lir. Tel. št. 228296.

PRODAM fiat uno 45 v zelo dobrem stanju. Tel. št. 213164 ob večernih urah.

PRED DNEVI se je izgubila psička svetlorjave barve z nizko dlako, sliši na ime Lili. Najditelj naj tel. na št. 567845 ali 51236.

KMEČKA ZADRUGA MILA obvešča, da je v teku vpisovanje za semenjski krompir. Tel. (0481) 78072 - Doberdob.

TRŽAŠKA DRUŽINA sprejme v službo približno 50 - letno pomočnico, samostojno za gospodinsko delo in kuhanje pri zdravnicah v Padovi, nastanjeni v centru mesta. Obvezno poznavanje italijanskega jezika, pogoji po dogovoru. Tel. ob uradnih urah ina tel. št. (040) 363965.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje v Trstu zaposli takoj izkušeno osebo v komercialni dejavnosti. Zahteva se znanje angleščine ali nemščine, poznavanje carinske prevozne in bančne operativne. Pisemne ponudbe poslati na Publist Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Izvoz".

MARIO PAHOR iz Jamelj obvešča, da je v Župančičevi ulici št. 8 odprl osmico.

IŠČEM mladega urarja izkušnega v popravilih mehanskih ur. Odlična plača. Tel. na št. (040) 632951 - Trst med delovnim urnikom trgovine.

TROŠNO komforno opremljeno stanovanje oddam nebiavojnim, tudi delno za krajše obdobje. Pisemne ponudbe poslati na Publist Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Giulia".

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine. Tel. ob 20. uri na št. 728601.

PODJETJE v Nabrežini išče osebo z visokim dovoljenjem za delo v skladišču. Tel. 200232 od 14. do 15. ure.

IŠČEM kakršnokoli delo enkrat ali dvakrat tedensko kot snažilka, baby sitter ali podobno. Tel. št. (003867) 73539 od 20. ure.

POŠTENA ŽENSKA stanujoča onkraj meje nudi hišno pomoč dvakrat ali trikrat tedensko. Tel. 213282.

FURGON renault express, bel, ostekljen, samo 34.000 prevoženih km, garaziran, v odličnem stanju, prodamo po ugodni ceni. Tel. št. 220592.

DELAVEN FANT iz Slovenije je na razpolago za stalno zaposlitev. Vešč mehanike in električarskih del. Tel. št. (003867) 56796 - Robert.

IŠČEM staro kraško hišo. Tel. 224407.

KVALITETNO opravljamo pleskarska in zidarska dela ter polagamo obloge. Tel. 309956 od 9. do 13. ure.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Grajski večeri v Štanjelu

Med glasbo in literaturo

ŠTANJEL - Jutri se bodo ob 19. uri v štanjelskem gradu s koncertom klasične glasbe letos že drugič zapored pričeli zimski grajski večeri, kulturne prireditve, ki jih organizirata Turistično društvo Štanjel in sežanska Zveza kulturnih organizacij.

Štanjelski grad bo tako ponovno odprl vrata tej prireditvi, ki je v lansk sezoni prvič zažive-la. Številni obiskovalci se zlasti navdušujejo nad poletnimi vsakoletnimi grajskimi večeri, ki predstavljajo gledališke in glasbene ustvarjalce širom domovine. Nekaj edinstvenega je tudi galerija Lojzeta Spacala, ki nudi imetnikom in ljubiteljem umetnosti poseben čar, ki poraja razpoloženja za pristno uživanje žlahtne umetnosti.

Letošnji program zimskih grajskih večerov prinaša novost. Tako bodo lahko obiskovalci poleg koncertov prvič prisluhnili tudi literarnim večerom, na katerih se bodo predstavili priznani pesniki s svojimi umetniškimi stvaritvami.

Kot prvi se bo predstavil Novi ljubljanski godalni kvartet z Moniko Skalar, Karlom Žužkom, Francem Avsenikom in Stanetom Demšarjem, ki bo nastopil jutri s svojim koncertom klasične glasbene umetnosti. V soboto, 25. 1., bo sledil literarni večer s pesnico in gledališko igralko Milo Kačičevo. Boris Šinigoj pa bo ob spremljavi z lutnjo popestril enkratni dogodek. Na sporedu zanimivega programa so tudi Pridige Janeza Svetokriškega, ki jih bo 1. februarja izvajal Marko Cvahte. V počasitev slovenskega Kulturnega praznika pa prirejajo 9. februarja večer z akademikom in pesnikom Cirilom Zlobcem. V kulturnem programu bo nastopil tudi domači moški pevski zbor Kraški bori pod vodstvom dirigentke Milene Kostadinovič.

Grajske večere bodo zaključili v februarju (vendar datum ni še točno določen) s koncertom šansonov Iztoka Mlakarja.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

TG1 prvi na lestvici Mentana pa ohranja pridobljene gledalce

RIM - Po radovednosti in gledanosti, ki jo je vzbudil v ponedeljek ob svojem rojstvu, je televizijski dnevnik Enrica Mentane (na sliki) na postaji Canale 5 ohranil kar dobro gledanost, vendar ni uspel prehiteti najbolj gledanega italijanskega dnevnika TG1 na prvi mreži Rai. Tako izhaja iz podatkov službe za merjenje gledanosti Auditel, ki je v torek prisodila dnevniku prve mreže Rai ob 20. uri 8.236.000 gledalcev, TG5 pa 6.146.000 gledalcev. V primerjavi s ponedeljkom je TG1 pridobil 4 odstotke gledalcev, TG5 pa izgubil 4 odstotke.

V gledanost ostalih dnevnikov pa ni velikih sprememb. TG3 je imel 3.150.000 gledalcev, Studio aperto pa 1.532.000 gledalcev ob 19. uri. Skupno je dnevnikom na mrežah Rai sledilo 17.5990.000 gledalcev, dnevnikom Fininvesta pa 10.950.000 gledalcev. Iz podatkov Rai pa naj bi v zadnjih dveh dneh naraslo za okoli 3 milijone število gledalcev, ki med 19.00 in 20.30 sledi televizijski informaciji.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Delovna mesta po meri potreb poprečne družine

V ameriškem tisku lahko občasno zasledimo zanimive razprave o ženski delovni sili. Med njimi pritegnejo pozornost zapisi o razvoju nekaterih podjetij, ki se prikazujejo v družini naklonjeni podobi in so zato ustvarjala družini prilagojena in neklonjena delovna mesta. Pri tem so podjetja upoštevala vlogo staršev in predvsem matere s tem, da so otrokom nudila vrsto ugodnosti in storitev, medtem ko so bili starši zaposleni. Denimo poletna središča, izlete v okolico ob šolskih počitnicah, ko so starši morali ostati v službi, dnevno varstvo za otroke, pri katerem pomagajo upokojenci, v nekaterih primerih celo središče za otroški razvoj s posebnim ljubkovalnim živalskim vrtom, igrišči, gledališčem in računalniki.

To so seveda najbolj inovativni programi, ki izražajo skrb podjetij za otroke svojih uslužbenecv.

Medtem ko so nekatera ameriška podjetja resnično ustvarila posebne strukture za otroke, so druga o tem le govorila. Razvoj vsekakor kaže, da se kljub recesiji podjetjem vsekakor izplača ponujanje ugodnosti uslužbenim staršem. Na osnovi statističnih podatkov neke zasebne agencije, ki raziskuje nova pota zaposlovanja v San Franciscu, bo v ZDA ob koncu desetletja vsaj polovica delovne sile ženska.

Zaradi tega podatka o porastu ženske delovne sile pa bodo podjetja morala vsekakor zadržati na delovnem mestu tudi matere z otroki, da bi lahko bila drugim

kompetitivna. Tudi primerov ne-tradicionalnih družin, kjer živi z otrokom ali otroki le mati ali samo oče, je vse več. Lahko gre za ločence ali vdove, lahko pa za samske matere po lastni izbiri. Tudi taki starši potrebujejo za to, da bi lahko mirno in učinkovito delali v službi, zagotovljeno skrbstvo za otroke. Veliko pa je tudi družin, kjer sleherni izmed staršev zasleduje svojo lastno poslovno kariero.

Na osnovi vsega tega se večina ameriških podjetij strinja, da je pač treba zaposlenim staršem priskočiti na pomoč. Starši, ki jim ne bo treba med delovnim časom skrbeti, kaj počenja njihov malček in ki bodo gotovi, da je zanj poskrbljeno, bodo brez večjega stresa tudi bolje delali. Toda v tem, kako uresničiti program podjetniške naklonjenosti do družine, si podjetja niso enotna.

Raziskovalci univerzitetnih strokovnjakov za družino in delo iz New Yorka so na vzorcu 188 podjetij ugotovili, da jih kar 79 odstotkov opazovanih ni takoj reagiralo na družinske potrebe zaposlenih. Pri točkovni lestvici, ki je merila ukrepe za prijateljsko ravnanje do uslužbenčevih družinskih članov in je obsegala v optimalnem seštevku 610 točk, so se le štiri podjetja povzpela do približno 179 toč. Med njimi Johnson & Johnson in IBM. Povprečno pa so podjetja dosegla le 68 točk.

Torej le nekaj več kot borih 10 odstotkov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Unomattina 10.00 Jutranji dnevnik 10.05 Gospodarstvo 10.25 Nanizanki: Supernonna - Supernonna e la corsa dei piccioni, 11.05 Provaci ancora Harry, vmes (11.00) kratke vesti 11.55 Vreme in variete: Piacere Raiuno, vmes (12.30) kratke vesti 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Variete: Piacere Raiuno 14.30 Otroški variete 15.00 Aktualnosti: Primissima, 15.30 Cronache italiane 16.00 Mladinski variete: Big! 17.55 Iz Parlamenta in vesti 18.05 Variete: Occhio al biglietto 18.15 Dok.: Italia chiamò 18.50 Dok.: Kvarkov svet 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.40 Variete: Crème Caramel (vodijo Pippo Franco, O. Lionello, Pamela Prati) 22.45 Dnevnik 23.00 Nan.: Poliziotti in città 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes v Parlamentu 0.40 Rubrika opolnoči 1.25 TV film: Amarsi da morire (kom., ZDA 1987)	RAI 2 7.00 Nanizanke in risanke 8.45 Ne samo o kmetijstvu 9.00 Dok.: Dalla memoria, quale futuro? 10.10 Film: Tristi amori (dram., It. 1943, r. Carmine Gallone) 11.50 Kratke vesti 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Gospodarstvo 13.25 Rubrika: Nonsolonerò 13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara 15.35 Rubrika o lepoti, Kronika v živo, Diogenes 17.25 Kratke vesti iz Milana 17.30 Iz Parlamenta 17.35 Aktualno: Bellitalia 17.55 Glasba: Rock café 18.05 Športne vesti 18.20 Nanizanka: Miami Vice 19.10 Nad.: Beautiful 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Film: Missing in action (pust., ZDA 1985, r. L. Holl, i. Chuck Norris) 22.10 Nan.: Hunter 23.15 TG 2 - Pegaz 24.00 Košarka (pokal prvakov) 1.00 Vreme in horoskop 1.05 Glasba: Rock café 1.10 Film: La collina del disonore (dram., VB 1965)	RAI 3 12.00 Krožek ob 12. (vodi Romano Battaglia) 12.05 Kratke vesti iz Milana 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Dok.: Il far da sé, 15.15 Anatomia di un restauro 15.45 Šport: Tedenski pregled amaterskega nogometa, 16.05 umetnostno drsanje, 16.35 hokej na kotalkah 17.00 Popoldan na 3. mreži 17.45 Pregled tujega tiska in televizije: La Rassegna 18.00 Dok. oddaja: Geo 18.45 Derby in vreme 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Varieteja: Piero Chiambretti - Il portafoglio, 20.05 Blob. Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Aktualno: Samarcanda (vodi Michele Santoro) 23.30 Dnevnik 23.35 TG 3 posebnosti: Vojna v Zalivu 0.45 Dnevnik in vreme 1.10 Filmske novosti 1.20 Variete: Fuori orario 2.50 Nočni spored	TV Slovenija 1 8.20 Video strani 8.30 Spored za otroke: pedenjžep, 9.00 Risanke, 9.25 Čarobna vrtavka 9.40 Šolska TV: Nekoč je bilo življenje, 10.05 Einsteinova dinamika, 10.40 Angleščina 11.00 Slovenci v zamejstvu 13.30 Dnevnik 13.40 Napovednik 15.35 Športna središča 16.25 Poslovne informacije 16.30 Poročila 16.35 Slovenska kronika 16.45 Spored za otroke in mlade: nan. Super stara mama, 17.10 Živ Žav 18.05 Svetovalno, izobraževalna oddaja: Že veste 18.40 Risanke in Napovednik 19.00 Žarišče 19.30 Dnevnik, vreme in šport 20.05 Nanizanka: Razrednik 20.30 Maja vam predstavlja 21.30 Tednik 22.35 Dnevnik, vreme in šport 22.50 Poslovna borza 23.00 Napovednik 23.05 Sova, vmes nan. Pravica iz teme in nadaljevanja Ne za peni več, ne za peni manj 0.45 Video strani	TV Koper 13.00 Film: Damasco 25 (pust., ZDA 1951, i. H. Bogart) 14.40 Nadaljevanji: Rayanovi, 15.20 Amandoti 16.00 TV Novice 16.10 Otroški program: Čarobna svetilka, vmes risanke Baba Malu in nanizanka Družina... recimo ji tako 17.05 Film: Il mare dei vascelli perduti (pust., pon.) 18.30 Studio 2 18.50 Odprta meja 19.00 Dnevnik - Vsedanes 19.25 Nad.: Rayanovi 20.30 Aktualno: Meridiani 21.10 Glasbena odd. v živo: Juke box, vmes dnevnik 23.20 Nad.: Amandoti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolarid in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopsnice z najbližjega vzhoda; 8.40 Orkestri; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.40 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Radijska priredba: Odiseja; 11.45 Melodije; 12.00 Skozi tančico molka; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Revija ZCPZ: MPZ Fantje izpod Grmade; 12.50 Orkestri; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Spoznajmo Slovenijo; 16.00 Mi in glasba: MPZ Illersberg; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Iz naših sporedov; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 11.30 Pregled domačega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 14.30 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.30 Var-nostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Nočno.					
RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.					
RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popolne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.					
TELEFRIULI 10.45 Telefriuli non stop 13.45 Ena rastlina na dan 14.00 Nanizanka: Primus 15.30 Risanke 17.00 Nanizanka 18.05 Nad.: La padroncina 19.00 Večerne vesti 19.30 Nanizanka: Provaci ancora Lenny 20.00 Rubrika: Belo & Črno 21.30 TV film: La vita dei castelli (zgod., i. Luca Barbareschi, D. Poggi) 22.45 Nočne vesti 23.15 Rubrika: Led in sneg					
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi					

Solidarnost in enotna zahteva mladine na goriškem Travniku

Konec vojne - hočemo mir

"Konec vojne — hočemo mir", je bilo geslo, ki so ga na včerajšnji manifestaciji za mir zapisali dijaki zavoda Ivan Cankar. "Človek ustvarja — vojna uničuje" smo lahko prebrali na nekaj metrov dolgem napisu, ki so ga nosili dijaki liceja Primož Trubar. Sicer pa je bilo včeraj videti bolj malo napisov. Poleg transparentov, ki so jih nosili dijaki srednjih šol s slovenskim učnim jezikom, velikega transparta mladine Slovenske skupnosti ter sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL in nekaterih drugih sindikatov, ter ter redkih praporov z napisom Pace (mir), drugih simbolov in napisov ni bilo. Množica mladih, med katerimi je

bilo seveda največ dijakov, italijanskih in slovenskih višjih srednjih šol, se je včeraj dopoldne zbrala na Travniku, na manifestaciji proti vojni in za mir, ki jo je organiziralo mladinsko gibanje goriške KD, predstavnik tega gibanja Eros Cosatto je udeležence seznanil z razlogi in cilji manifestacije, podprle pa skoraj vse mladinske organizacije strank, kulturne institucije, občina in pokrajina, sindikalne zveze itd.

Namen te manifestacije je, da mladi dokažejo svojo solidarnost z mladimi na Hrvaškem in v Sloveniji in da od pristojnih oblasti odločno zahtevajo takojšnje prizna-

nje teh dveh novih držav, teh dveh novih stvarnosti, ki že obstajata, je na manifestaciji dejal duhovnik Luigi Pontel, ki je mladinsko zborovanje primerjal s šolsko lekcijo državljanske vzgoje, pri čemer ni mogoče pozabiti na solidarnost, vrednoto, ki ne pozna narodnostnih, jezikovnih ali drugačnih razlik.

V imenu slovenskih kulturnih delavcev je udeležence mirovnega zborovanja nagovoril Ivan Mignozzi iz Nove Gorice, ki je opozoril na vso tragiko in nesmiselnost vojne, tiste, ki je prizadela Slovenijo julija lani, še bolj pa tiste, ki uničuje življenja, domove in

kulturno izročilo in spodkopava temelje sožitja v sosednji Hrvaški.

Tople besede zahvale za pomoč in predvsem gostoljubnost ter željo, da bi se lahko kmalu vrnili v domače kraje, smo slišali iz ust mlade Anite Sierkovič, ki je s skupino hrvaških beguncev prispejala iz Červinjana. Iz Zagreba pa je besede zahvale za pomoč, ki jo tukajšnje prebivalstvo in italijanska država daje v teh težkih časih hrvaškega naroda in zahvalo hrvaških kulturnih delavcev prinesla Mirjana Piškulič, sicer predstavnica Hrvaške izseljeniške matice.

Zborovanje, ki so se ga udeležili tudi župana obeh mest, Scarano in Pelhan, predsednik Pokrajine Saccavini, tajniki treh sindikalnih zvez in številni drugi se je sklenilo s hrvaško pesmijo. Zapela jo je skupina hrvaških beguncev, ki je začasno nastanjena v Červinjanu in ki je iz Zadra in okoliških krajev, pa tudi od drugod in ki je med manifestacijo razvila hrvaško zastavo. V skupini je bilo največ otrok, ki so dogajanje spremljali s hvaležnostjo, navdušenjem in zadovoljstvom, da bo Hrvaška mednarodno priznana in da se bodo lahko že kmalu vrnili v domače kraje.

Manifestacija je bila namreč prirejena prav na dan, ko naj bi mednarodna skupnost vendarle izpolnila obvezo o priznanju samostojnosti vseh bivših jugoslovanskih republik, ki to želijo, med njimi tudi Hrvaške.

Želje in pričakovanja so se izpolnile že včeraj popoldne.

Na sliki (foto Klemš) mladi na včerajšnji manifestaciji na Travniku.

Tereza Kesovija na koncertu za Dubrovnik in Hrvaško

Na predvečer mednarodnega priznanja Slovenije in Hrvaške in na predvečer mirovne manifestacije mladih na Travniku, je Gorico obiskala znana hrvaška glasbenica in pevka Terezija Kesovija. V dvorani L. Fogar je ambasadorka Dubrovnika, kakor jo v zadnjem času imenujejo, zaradi njenega angažiranja za pomoč temu biseru Jadrana, nastopila s samostojnim koncertom, katerega izkupiček je šel v doborodelne namene, za pomoč od vojne prizadetemu prebivalstvu Hrvaške. Med drugim je zapela znano arijo Va pensier... S svojim značilnim in toplim glasom je očarala žal sicer maloštevilne poslušalce. Najbrž bi bila dvorana polno zasedena, če bi bilo občinstvo pravočasno in primerno seznanjeno.

Torkov koncert znane pevke in glasbenice je bil njen prvi nastop v Italiji.

Na sliki (foto Mitt) Terezija Kesovija na torkovem koncertu.

Denarni prispevki terapevtskim skupnostim

Glavna direkcija za civilne službe pri notranjem ministrstvu je porazdelila prispevke ustanovam za zdravljenje toksikomanov za leto 1991 na osnovi členov 131 in 132 odloka predsednika republike 309 iz leta 1990. Porazdelitev, ki jo mora še odobriti Računski dvor, v goriški pokrajini namenja 141,5 milijona lir terapevtski skupnosti La Tempesta iz Gorice, 20,5 milijona lir mladinski servisni zadrugi Arcobaleno iz Gorice, 26 milijonov lir skupnosti Arcobaleno iz Gorice, 16 milijonov lir skupnosti Incontro iz Krmina in 26 milijonov lir Goriški krajevni zdravstveni enoti. Vest je posredovala goriška prefektura.

Na pobudo rajonskega sveta za Svetogorsko četrt Natečaj za učence obeh Goric

Rajonski svet za Svetogorski okraj in Placuto bo letos že drugič izpeljal pobudo, katere cilj je poznavanje neposredne okolice in graditev sožitja. Lani je nad štiristo učencev in dijakov iz Gorice in Nove Gorice sodelovalo na natečaju na temo "Dve mesti združeni v zelenju". Tokrat bo tema literarnega in likovnega natečaja, posvečenega spominu pokojnega grofa Coroninija, nekoliko drugačna. Dijaki in učenci iz sestrskih mest bodo pisali in ustvarjali svoje likovne izdelke na temo "Soča — reka z dolgo zgodovino".

Rajonski svet je o tem razpravljal in odločal na zadnji seji ki je bila v ponedeljek. Likovne in literarne izdelke bodo sodelujoči morali dostaviti do konca marca. Po besedah predsednika rajonskega sveta, Renata Boegana, se je treba dogovoriti le še za sponzorizacijo. Lani je to bila goriška hranilnica.

Na ponedeljkovi seji pa so se lotili tudi obravnave točke, ki zadeva delovanje rajonskega sveta oziro-

ma njegovih organov. Dvema svetovalcema, ki se odlikujeta po tem, da ju nikoli ali skoraj nikoli ni na seje, bodo "svetovali" naj se mandatu odpovesta.

Eden pripada misovski stranki, drugi pa demokristjanski.

Razpravo o nekaterih manjših vprašanjih — preureditev avtobusnih prog, uvedba enosmernega prometa v Coroninijevi ulici itd — bodo nadaljevali na prihodnji seji, medtem pa bodo skušali poiskati najbolj primerne tehnične rešitve. 3. februarja se bodo sestali z vodstvom mestnega podjetja in občinskimi redarji.

Za preureditev avtobusnih prog si prizadevajo predvsem prebivalci na območju ulice Palladio, kjer so v zadnjih letih zgradili tudi večje stanovanjsko naselje. Za uvedbo enosmernega prometa v ulici Coronini pa si prizadevajo prav krajanje, le da se ne morejo zediniti, če naj bo promet enosmeren proti drevoredu 20. septembra (vialu) ali pa proti Placuti.

Sindikati z obeh strani meje potrdili prijateljske odnose

Včeraj opoldne se je takoj po manifestaciji za mir na Travniku delegacija posoških sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki so jo sestavljali pokrajinski tajniki Giuliano Bon, Vittorio Brancati in Flavio Snidero, odpravila na obisk k Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije v Novo Gorico, da bi ob dnevu širšega mednarodnega priznanja neodvisnosti Slovenije potrdili že tradicionalne vezi prijateljstva in sodelovanja. Italijanske goste so sprejeli predsednik posoške ZSSS Adriano Devetak, podpredsednik Bogdan Likar ter člana komisije za mednarodne odnose Valter Vodopivec in Bruno Tuta. V daljšem pogovoru so udeleženci srečanja poudarili, da so z medsebojnim sodelovanjem v preteklosti marsikdaj orali ledino v smer, ki se je pozneje izkazala kot pravilna, in izrazili prepričanje, da bodo nove razmere nudile še več možnosti sodelovanja. Pristavimo naj, da je iztočasno s srečanjem v Novi Gorici potekalo podobno sindikalno srečanje v Ljubljani. (Foto Breclj)

Pojasnilo Trgovinske zbornice spodbija interpelacijo misovcev

Tudi poslanci se včasih prenačajo. To je smisel daljšega odgovora Trgovinske zbornice v Gorici, na pobudo, ki sta jo sprožila misovska poslanca Pazzaglia in Parigi v parlamentu, glede nakaznic goriške proste cone in še posebej glede datumov zapadlosti le teh.

O interpelaciji je poročal tukajšnji italijanski dnevnik v torkovi številki.

Trgovinska zbornica pojasnjuje zakaj je prišlo konec decembra do težav glede možnosti nabave goriva proste cone in zakaj je bila veljavnost bonov podaljšana do 12. januarja.

Zbornica tudi navaja, da pomanjkanje bencina proste cone proti koncu leta ni imelo za posledico izgube dela fiskalnih olajšav, zato ker je bil celoten kontingent za leto 1991 uvožen in tudi uporabljen.

Sporočilo Trgovinske zbornice navaja tudi, da bodo v prihodnje povsem odpadle težave, izvirajoče iz razlik v specifični teži posameznih pošiljk bencina. Poslanska zbornica je že osvojila predlog, da bi bil letni kontingent bencina določen v prostorninskih merah in ne v utežnih merah.

Zdaj je namreč kontingent določen v stotih, prodaja pa se v litrih.

Predlogi za priznanja za zvestobo delu

Goriška trgovinska zbornica obvešča, da 31. januarja poteče rok za predložitev predlogov za priznanja za zvestobo delu in gospodarski napredek. Priznanja bodo podelili letos že dvajseti. Dobitniki so lahko delavci z dolgim delovnim stažem in upokojenci. Priznanja so predvidena tudi za trgovska, obrtna in kmečka podjetja z večdesetletno dejavnostjo.

Predloge za podelitev priznanj je treba dostaviti na Trgovinsko zbornico do konca meseca.

ZSKD KD Sovodnje

vabita na

BENEŠKI KULTURNI VEČER

ki bo v nedeljo, 19. januarja ob 18. uri v sovođenjskem Kulturnem domu.

Nastopili bodo: člani Beneškega gledališča s komedijo "ČUDNE BOLIEZNI", ljudska godca LIŽO in GUŠTO, kantavtorja CHECCO in ANNA.

VABLJENI!

razna obvestila

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa obvešča, da bo dogovorjeni sestanek danes, v četrtek, 16. januarja ob 19.30 na sedežu društva Ivan Trnko v Čedadu. Zaradi številnih aktualnih dogodkov pričakujemo polno udeležbo.

V uradu Kulturnega doma imajo na razpolago še nekaj videokaset, v slovenščini in italijanščini, o otvoritvenih slovesnostih novembra 1981. Videokaseto je izdal Kulturni dom s sodelovanjem Kmečke banke.

kino

Gorica

VITTORIA 20.45 »Frizerkin mož« film iz ciklusa Gorica Kinema. Jutri 19.15-22.00 »Fino alla fine del mondo«. W.Wenders.

CORSO 17.30-22.00 »Donne con le gonne«.

VERDI 17.00-22.00 »Robin Hood — principe dei ladri«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Vacanze di natale n.2«.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »Burton Fink«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Hudson Hawk«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Thea — Raštel 52 — tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio — ul. Romana 147 — tel. 40497.

pogrebi

Danes, 11.00 Giacomo Busana, krsto pripeljejo iz Palmanove v cerkev na Rojcah, pogreb bo na glavnem pokopališču. 11.00 Bianca Bressan vdova Bressan iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče.

Umrl je v Ljubljani pred desetimi leti

Dr. Robert Hlavaty humanist in umetnik

Na današnji dan pred deseti-mi leti je v ljubljanski bolnišnici Petra Držaja v petinosemdesetem letu starosti umrl dr. Robert Hlavaty. V osebnem arhivu še hranim njegovo pismo z bolniške postelje, v katerem razvija misel o krivičnosti smrti. Nič egoističnega ni bilo v tistih mislih, iz njih je ob slutnji bližajočega se konca le žarela njegova radost do življenja, njegova navezanost na svet okoli sebe, na ljudi, naravo, lepoto srca in duše, obenem pa bojazen, da še ni do kraja poplačal dolga, ki ga imamo vsi in vsak na svoj način, za dano nam življenje. »Ni pomoči zoper to krivico«, je zapisal na koncu. Res ni pomoči, a če je življenje napolnjeno s tolikšno plemenitostjo, kot je bilo Hlavatyjevo, potem se krivičnost neizbežnosti zmanjšuje ob bogastvu zapuščine, ki nam je ostala za njim in ki bi morala biti tudi danes zaloga vodil za vsakogar, ki ne živi le zase.

Življenjska pot

Od njegovega rojstva v družini čeških staršev v Trstu ob koncu prejšnjega stoletja, do njegove smrti v Ljubljani, med dvema poloma slovenstva torej, je en sam marvrično razpeti lok zvestobe čez nebo našega narodnega stoletja: od vsrkavanja nepodedovane slovenstva v otroštvu in mladosti, prek študija medicine v Ljubljani, Zagrebu, Padovi in na Dunaju, zdravniške prakse specializiranega stomatologa na Dunaju, v Postojni in v Trstu, v Ljubljani pa spet v Trstu, prek ustanavljanja in vodenja primorskih akademskih društev Balkan v Trstu, Akademskega naprednega društva v Ljubljani, Dijaške matice v Zagrebu in Akademskega društva Nanos v Padovi, od medvojnega

aktivizma v vrstah zdravniške organizacije Osvobodilne fronte v Ljubljani do organizatorskega dela pri PNOO v Trstu in potem pri vzpostavljanju povsem zane-marjene sanitetne službe na osvobojeni slovenski istrski obali v prvih povojnih letih pa tja do treh desetletij vsestranskega raz-dajanja v naši tržaški narodnosti skupnosti takorekoč vse do zadnjega diha.

In kako polno je bilo to razda-janje. Vodil je Slovensko-hrvaško prosvetno zvezo in od leta 1964 dalje Slovensko prosvetno zvezo, leta 1961 je ustanovil Slovenski klub in mu predsedoval dolga leta, vse do predaje velikemu prijatelju in sodelavcu dr. Vladu Turini, z zagnanostjo, iznajdljivostjo, kulturnostjo, družabnostjo in zlahtno odprstostjo za najrazličnejša vprašanja, ki so bila predmet

znamenitih »torkovih večerov«. (Res, kaj je danes z njimi?) V kraških Tupelčah je ustanovil nekakšno klubovo kraško podružnico in gostilniško sobo spremenil v živo kulturno in družabno debatno shajališče in galerijo obenem. S sebi lastno nevsiljivostjo je gojil in cenil prijateljstva, spodbujal k kulturnemu ustvarjanju na najrazličnejših področjih in v ljudeh, v katerih je zaznal

Dr. Robert Hlavaty z enim od svojih značilnih akvarelov kot ga je ujel v fotografski aparat fotoreporter Mario Magajna

smisel za lepo. Znal je biti duhovni mentor notranjih nagibov mnogih, če naj omenim le lesno umetnostno delo Bogomile Doljakove.

Širino njegovega duha in nežnost njegove romantično navdahnjene duše pa morda na še najbolj pristen način izpričuje njegovo slikarstvo. Akvareli in tempere kraških pejzažev, marin in nenazadnje karikature, izžarevajo njegovo zaljubljenost v naš enkratni Kras v vseh letnih barvnih čarih, v vzvalovano morje pod nabrežinskim bregom, v ljudi, ki jim je skozi hudomušno dobrohotno karikaturu znal poudariti ne le fizične marveč tudi značajske poteze, čeprav je bil morda še največji mojster lastnega obraza.

Zadnji romantik

Mnogo tega nam je zapustil, saj je zanj bil vsak razpoloženjski trenutek priložnost za slikarski navdih. Na stotine slovenskih domov krasijo njegovi akvareli in če te kdaj prevzamejo neprijazne misli o našem surovem, brezbriznem času je dovolj, da se zagledaš v njih romantiko, da se naležeš zdravega, vedrega optimizma.

Ne vem: način življenja, v katerega smo vpeti ali morda ponikanje humanosti v odnosih ali kaj drugega, ali pa so morda res samo izjemne lastnosti, ki le redkim dovoljujejo, da izstopijo s svojo etično, duhovno kulturno človeško veličino in ostajajo vzorniki, ki jih ni mogoče pozabiti.

Doktor Robert Hlavaty, eden zadnjih romantikov, kot se je sam nazival, nedvomno ostaja tak vzornik in zato se ga tudi spominjamo.

JOŽE KOREN

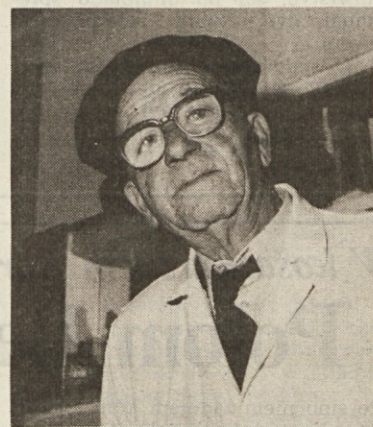
Pogled na Repentabor

Dr. Robert Hlavaty je širino in nežnost svojega duha morda še na najbolj pristen način izpričal v svojem slikarstvu. Akvareli, tempere in risbe kraških pejzažev, marin in nenazadnje karikature izpričujejo njegovo ljubezen do Krasa, do morja in do ljudi, pri katerih je znal hudomušno ujeti najbolj značilne poteze. Na sliki: eden od Hlavatyjevih pogledov na Repentabor

Mehki akvareli

V skupini starejše generacije tržaških slikarjev je le nekaj njih bolj ali manj intenzivno uporabljalo akvarelno tehniko; med temi (Černigoj, Hlavaty, Cesar, Lukežič) se je Hlavaty končno posvetil temu izraznemu sredstvu z vsem svojim bistvom. Njegova sanjava in lahkotna duša je v akvarelu našla najbolj primerno izrazno sredstvo za prenos svojih občutkov na beli papir in preko njega gledalcem. Množica akvarelov se je vedno bolj osredotočala na v zadnjih letih edinem motivu, ki mu je bil najbližje: Krasu in njegovi pokrajini. Njegov vsakdanji stik z njegovimi prebivalci mu je tako približal in vtisnil v podzavest ta trpki in obenem mehki svet, da mu je posvetil vse svoje ustvarjanje ter se tako vanj vživel, da so se njegovi akvareli otreli vseh odvečnih zunanjih opisno-formalnih oblik in zaživeli le v skopih potezah čopiča. Medle, rahle in skoraj prozorne barve so nam, ob novem videnju trde kraške pokrajine z drugačne perspektive, razkrivale predvsem drugo plat Hlavatyjeve intimne, ki je, v nasprotju z njegovim, hotenim ali tudi ne, vidom, bila in ostala romantično zasanjana, prenos genov njegovega češkega porekla in dunajskega vpliva. Čeprav je živel v tesnem stiku z morjem, ga isto ni priklenilo v svojo širino, morda ga je celo oddaljilo; ne vemo, ali je bil to strah ali celo izziv, ki je umetniku dalo pobudo in moč, da je lažje in bolj globoko spoznaval svoje notra-

nje vzgibe iskanja bolj elementarnih predvsem pa izčiščenih form upodabljanja.

Kdaj pa kdaj nam je dajal celo občutek površnosti, vendar se, ob bolj natančnem in poglobljenem pregledu celotnega opusa njegovih del, otresemo tega občutka in vidimo, da je s skrajno poenostavitvijo svojega ustvarjalnega postopka dosegel tisto stopnjo umetniškega izraza, ko je z maloštevilnimi potezi lahko zajel širino svojih občutkov v odnosu z upodobljeno naravo.

V popolnem nasprotju z intimno-umetniškim ustvarjanjem pa je bil poznan po svojih hudomušnih vinjetah in karikaturah, objavljenih ali samo hipno zarisanih na katerokoli podlagi, v katerih je sproščal svojo veliko veselje in voljo do življenja v ozkem ali širokem krogu prijateljev in znancev; vsi so mu bili blizu in bil je blizu vsem.

(—srce—)

Tudi na 3. veleslalomu sezone za svetovni pokal Compagnonijeva druga

HINTERSTODER — Trije veleslalomisti za svetovni pokal in tri druga mesta za Deborah Compagnoni: Italijanka je očitno v formi, včeraj je prehitela celo Švicarko Schneiderjevo, ki pa je s točkami za tretje mesto znova prevzela vodstvo na skupni lestvici.

Zmagala je Francozinja Carole Merle, ki je tako slavila svoj 13. uspeh v svetovnem pokalu. Merlova je vozila brez napak v obeh spustih, a že v prvem je imela izredno prednost nad ostalimi: 1'16"15, Compagnonijeva 1'17"75 (drugi najboljši čas), Schneiderjeva 1'18"25. Francozinja je bila najhitrejša tudi na drugi progi (1'17"85), Compagnonijeva pa je bila tretja (1'18"97), 11 stotink sekunde slabše od Švedinje Pernille Wiberg, ki pa se je v skupnem seštevku morala zadovoljiti s 5. mestom. Schneiderjeva je na drugi pro-

gi celo tvegala, da si docela pokvari uvrstitev, vendar se je akrobatsko rešila pred padcem.

Avstrijka Kronbergerjeva je bila šele enajsta in je tako izgubila vodstvo v svetovnem pokalu.

Vrstni red: 1. Merle (Fr.) 2'34"00 (1'16"15 + 1'17"85); 2. Compagnoni (It.) 2'36"72 (1'17"75 + 1'18"97); 3. Schneider (Švi.) 2'37"44 (1'18"25 + 1'19"19); 4. Roffe (ZDA) 2'37"64; 5. Wiberg (Šve.) 2'37"82; 6. Maier (Av.) 2'38"08; 7. Gerg (Nem.) 2'38"39; 8. Seizinger (Nem.) 2'38"73; 9. Twardokens (ZDA) 2'38"91; 10. Guignard (Fr.) 2'39"19; 11. Kronberger (Av.) 2'39"20; 12. Meier (Nem.) 2'39"21; 13. Eder (Av.) 2'39"43; 14. Parisien (ZDA) 2'39"82; 15. Zurbriggen (Švi.) 2'39"85.

Skupni vrstni red za SP: 1. Schneider (Švi.) 520 točk; 2. Kronberger (Av.) 505; 3. Seizinger (Nem.) 452; 4. Merle (Fr.) 404; 5. Ginther (Av.) 401; 6. Zurbriggen (Švi.) 383; 7. Fernandez Ochoa (Sp.) 356; 8. Compagnoni (It.) 306; 9. Wiberg (Šve.) 305; 10. Vogt (Nem.) 302.

Skupni vrstni red veleslalomu za SP (po 3 tekmah): 1. Schneider (Švi.) 260 točk; 2. Compagnoni (It.) 240; 3. Merle (Fr.) 211; 4. Roffe (ZDA) 155; 5. Wiberg (Šve.) 134.

Predstavili BMS dallara-ferrari

MADONAN DI CAMPIGLIO — Včeraj so predstavili prvi bolid nove sezone v formuli ena, BMS dallara-ferrari teama Italia iz Brescie. Poganja ga 12-valjni ferrari. Sodelovanje s hišo iz Maranella je dveletno z opcijo za leto 1994. Cilj teama Italia Giuseppea Lucchinija je 5. ali 6. mesto na končni lestvici in seveda tudi kakšna zmaga na posameznih dirkah. Za volanom bosta Italijan Pierluigi Martini in Finec J. J. Lehto. Investicije za letošnje sezono bodo znašale okrog 24 milijard lir, predvidevajo pa, da bodo potrebovali okrog 100 - 120 motorjev.

Deborah Compagnoni

Za promocijo Slovenije na olimpijskih igrah v Albertvillu

Priprave so v polnem teku

LJUBLJANA — Priprave na učinkovito promocijo Slovenije kot enakopravne države na zimskih olimpijskih igrah v Albertvillu so v polnem teku, so sporočili z ministrstva za informiranje Republike Slovenije.

Nosilec aktivnosti za promocijo Slovenije je ministrstvo za informiranje, ki pa sodelovanje v Albertvillu usklajuje s Smučarsko zvezo Slovenije, Gospodarsko zbornico in Olimpijskim komitejem Slovenije. Gre za izvrstno priložnost predstavitve mlade države, so dejali na ministrstvu, saj bo olimpiado spremljalo dve milijardi ljudi po vsem svetu.

O sodelovanju slovenskih športnikov se Mednarodni olimpijski komitej pod vodstvom Juan Antonia Samarancha še ni odločil, možnosti za to pa so se po mednarod-

nem priznanju RS močno povečale. Predvidoma bo na olimpijskih igrah sodelovala reprezentanca, ki bo štela približno 60 športnikov, trenerjev, zdravnikov in predstavnikov športnih organizacij.

O prisotnosti slovenskih političnih in gospodarskih predstavnikov zaradi prostorskih težav v Albertvillu še ni nič dokončno znanega. 200.000 DEM za celotno podobo, opremo in sodelovanje reprezentance ter za najem prostorov, v katerih bodo pripravili predstavitve, tematske in novinarske konference, bo ministrstvo zbralo s pomočjo uspešnih slovenskih podjetij, ki so za sponzoriranje že pokazala veliko zanimanja. Približno enako vsoto pa ministrstvo pričakuje od namenjenih sredstev iz sklada za promocijo Slovenije. (STA)

Drama 19-letnega hokejista Mirana Schrotta močno odmeva Tragična smrt na ledu

COURMAYEUR — Smrt mladega, komaj 19-letnega hokejista Mirana Schrotta med torkovo tekmo Gardena - Courmayeur globoko odmeva v italijanskem športnem svetu. Ni sicer prvič, da se neki športnik smrtno ponesreči med tekmovaljem (pomislimo le na pilote formule ena ali na bokarje), a dinamika tokratne tragedije je bila resnično pretresljiva.

Dobri dve minuti po pričetku druge tretjine tekme je prišlo pred vrati Gardene do fizičnega dvoboja med nesrečnim Schrottom in igralcem Courmayeura Jimmijem Bonijem. Schrott je nepravilno oviral Bonija, ta pa se je nekaj sekund zatem maščeval, tako da ga je s palico (ki je težka le nekaj sto gramov) udaril v prsni koš. Televizijski posnetki Rai so nedvoumno pokazali, da je šlo za namenjen udarec, vendar pa sam razvoj akcije, vključno z zaključkom, ni presegel običajnih »mej dovoljenega«, ki je v tem športu značilno za ostre štarte. To še najbolje potrjuje dejstvo, da se sprva nihče niti ni zmedel za Schrotta, čeprav se je ta zgrudil na tla, niti niso Bonija sodniki kaznovali. Šele po nekaj minutah je bilo jasno, da ni šlo za navadne bolečine. Dežurni zdravnik na tekmi Mauro Rocchio, ki je sprva menil, da

Miran Schrott

je bil Schrott žrtev epileptičnega napada, je kmalu ugotovil, da s srcem mladega atleta nekaj ni v redu. Schrotta so prek predora pod Mont Blancom v 15 minutah prepeljali v najbližjo bolnišnico v francoski Chamonix, kjer pa je mladenič poldrugo uro po nesreči umrl.

Po besedah zdravnika Rocchia naj bi v Chamonixu ugotovili, da je šlo za naravno smrt zaradi srčne kapi ali možganske krvavitve. Rocchio je tudi zatrdil, da je sam pregledal rentgenske slike in ugotovil, da ni prišlo do zloma prsnega koša ali do drugih

notranjih poškodb. Tudi župan Courmayeura Albert Tamietto je govoril o epileptičnem napadu, novinarjem pa je izjavil, da so onesveščenemu hokejistu usta odprli s sodnikovo piščalko. Razširile so se tudi govorice o tem, da je Schrotta podoben napad prizadel že pred leti, vendar pa je predsednik Hockey Cluba Gardena Hans Bernardi na ta podtikanja ogorčeno reagiral, rekoč, da so številni zdravniški pregledi pokazali, da je bil Schrott popolnoma zdrav in da gre le za poskus zvrčanja odgovornosti.

Za vse zagovornike tragičnega naključja je hladna prha prišla včeraj popoldne s posegom sodnih oblasti. »Nakazuje se hipoteza o nenamernem umoru, vendar bo le avtoptični pregled trupla zanesljivo pokazal, v kakšno smer se bo zasukala preiskava«, je izjavil državni pravdnik pri preturi v Aosti Mario Vaudano. Preiskovalec je tudi zaukazal zaseg televizijskih posnetkov.

Miran Schrott je bil eden najbolj perspektivnih italijanskih igralcev in eden najbolj zaslužnih, da je državna mladinska reprezentanca osvojila prvo mesto na zadnjem svetovnem prvenstvu C skupine. Njegov oče, mati je Slovenka, je bil v šestdesetih letih tudi sam hokejist Gardene.

Na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije Panatta v škripcih

MELBOURNE — Adriano Panatta, selektor italijanske teniške reprezentance, čaka zahtevna naloga. V Melbourne se je odpravil, da bi pred skrajšnjim dvobojem za Davisov pokal s Španijo preveril formo azzurrov, ki tam nastopajo na odprtem prvenstvu Avstralije, dobiva pa vse bolj protislovne informacije. V včerajšnjih dvobojih drugega kola so nastopili trije Italijani. Reprezentant Camporese je po samih treh nizih igre odpravil neugodnega domačina Youla (142. na lestvici ATP), Pozzi je slovitega Beckerja zaposlil dobri dve uri, Panattov ljubljenc Cané pa ga je polomil. Igral je proti skromnemu Nemcu Koslowskiju in pokazalo se je, da po treh mesecih počitka še zdaleč ni ujel prave forme. Bo moral zdaj Panatta ponuditi reprezentančni dres osvojenemu Carattiju, s katerim se je zapletel v že več mesecev trajajočo polemiko?

Pomembnejši izidi 3. dne (2. kolo): **Moški:** Koslowski (Nem.) - Cané (It.) 6:2, 1:6, 7:6, 6:2; Camporese (It.) - Youl (Avstral.) 6:3, 6:4, 7:6; Becker (Nem.) - Pozzi (It.) 7:5, 7:5, 6:2; Ederberg (Šve.) - Mezzadri (Švi.) 6:1, 6:2, 6:1; Lendl (ČSFR) - Rasheed (Avstral.) 6:3, 6:2, 6:3; Fitzgerald (Avstral.) - Siemering (Niz.) 7:5, 6:1, 7:6; P. McEnroe (ZDA) - Tarango (ZDA) 6:1, 4:6, 6:4, 6:3, 6:4, 6:4; Wahlgren (Šve.) - Rostagno (ZDA) 6:1, 7:5, 7:6; Wheaton (ZDA) - Kulti (Šve.) 6:3, 5:7, 6:4, 2:6, 8:6; J. McEnroe (ZDA) - Čerkasov (SND) 7:5, 3:6, 6:4, 6:3.

Ivan Lendl

Ženske: Huber (Nem.) - Jaggard (Avstral.) 6:0, 6:1; Seleš (Jug.) - Date (Jap.) 6:2, 7:5; Novotna (ČSFR) - Alter (Kan.) 6:3, 6:2; Meški (SND) - Arendt (ZDA) 6:1, 6:2; M. Maleeva (Švi.) - Habsbudova (ČSFR) 6:3, 6:3; A. Sanchez (Šp.) - Testud (Fr.) 6:1, 6:1; Martine (Šp.) - Rehe (ZDA) 6:1, 6:2.

Steffi Graf boleha za doslej neznanim virusom

BONN — Nemka Steffi Graf, številka 2. na svetovni teniški lestvici, boleha za neznanim virusom. Tako je izjavil prof. Joseph Keul po povratku Grafove iz Avstralije, kjer je morala odpovedati nastop na teniškem prvenstvu. Prof. Keul je še dejal, da bo v dveh dneh ugotovil, za kaj gre, prepričan pa je, da bo igrala lahko kaj kmalu nadaljevala s svojo aktivnostjo.

Boban diskvalificiran

MILAN — Športni sodnik je ta teden diskvalificiral devet nogometašev A lige, vse za eno kolo. Kaznovani so bili: Aloisi (Ascoli), Boban (Bari), Carnevale (Roma), Giandebiaggi (Cremonese), Herrera (Cagliari), Klinsmann (Inter), Maiellaro (Fiorentina), Melchiorri (Lazio), Signorini (Genoa).

Veliko bolj »poredni« pa so bili drugoligaši, sodnik jih je diskvalificiral kar dvajset, med temi za dve koli Gazzanea (Cosenza), Camploneja (Pescara) in Gerolina (Bologna). Med tretjeligaši je bil za eno kolo diskvalificiran tudi branilec Triestine Tangorra.

Maxicono v četrtfinalu

PARMA — Odbojkarji Maxicono iz Parme so tudi v povratni četrtfinalni tekmi gladko premagali francoski Bordeaux in se uvrstili v finale štirih, ki bo od 7. do 9. februarja v Parmi. Izid sinočnje tekme: Maxicono - Bordeaux 3:0 (15:13, 15:2, 15:13). V prvem setu so Francozi že vodili z 10:6 in 13:7.

V košarkarskem Koračevem pokalu se je iztekel kvalifikacijski del Polom Benettona, Zadar naprej

Po sinočnjem zadnjem kolu kvalifikacij v Koračevem pokalu so se Clear, Scavolini in Messaggero uvrstili v četrtfinale, a Benetton je izpadel. Naprej pojde tudi Zadar. V naslednjem pregledu manjkajo rezultati nekaterih tekem, ki pa niso bistvenega pomena za določitev četrtfinalistov.

SKUPINA A

Scavolini bi bil lahko v Parizu tudi izgubil z razliko -29, pa bi bil vseeno prvi v skupini. Kljub temu je proti Racingu igral zares in zmagal, največ točk (17) pa je dosegel Grattoni.

IZIDI 6. KOLA: Racing Pariz (Fr.) - Scavolini (It.) 61:73 (28:34), Hapoel Jeruzalem (Izr.) - Aek Atene (Gr.)

KONČNA LESTVICA: Scavolini 10, Racing 6, Aek 4, Hapoel 2.

SKUPINA B

Messaggero je v neposrednem dvoboju za prvo mesto zlasti po zaslugi Mahorna (31), Radje in Premiera (oba 20 točk) premagal Choleta.

IZIDI 6. KOLA: Messaggero Rim (It.) - Cholet (Fr.) 95:88 (50:44); Zaragoza (Šp.) - Panathinaikos (Gr.)

KONČNA LESTVICA: Messaggero 10, Cholet 8, Panathinaikos in Zaragoza 2.

SKUPINA C

IZIDI 6. KOLA: Valladolid (Šp.) - Clear Cantú (It.) 70:92; Iraklis (Gr.) - Hapoel Tel Aviv (Izr.)

KONČNA LESTVICA: Valladolid 10, Clear 8, Hapoel 4, Iraklis 0.

SKUPINA D

Benetton je na gostovanju v Grčiji klavno izgubil proti zadnjevrščeni Peristeriji in je tako izločen iz tega pokala, kriza Skansijevega moštva pa se še pogloblja.

V četrtfinale pa se je uvrstil Zadar. IZIDI 6. KOLA: Vitoria (Port.) - Zadar (Hrv.) - Peristeri (Gr.) - Benetton Treviso (It.) 93:72 (39:34).

KONČNA LESTVICA: Zadar 8, Vitoria in Benetton 6, Peristeri 0.

ČETRTFINALNI PARI

Scavolini - Cholet; Messaggero - Racing Pariz; Valladolid - Vitoria; Zadar - Clear.

EVROPSKI POKAL

SKUPINA A

Ljubljanski Smelt Olimpija je brez težav zmagal na Portugalskem.

IZIDI 6. KOLA: Benfica (Port.) - Smelt Olimpija (Slo.) 47:84; Real Madrid (Šp.) - Hapoel Galil Elyon (Izr.) 94:81; Panionis (Gr.) - Orthez (Fr.) odigrana sinoči.

LESTVICA: Real Madrid 10, Smelt Olimpija in Orthez 8, Panionis 4, Benfica in Hapoel 2.

SKUPINA B

Sinoči je veronski Glaxo zmagal v Limoges, ki je le blede senca nekdanje močne francoske peterke, čeprav zanj igra bivši NBA zvezdnik Tripucka.

IZIDI 6. KOLA: Alba Berlin (Nem.) - Sunair (Šp.) 52:81; Paok Solun (Gr.) - Makabi Rishon (Izr.) 95:80; Glaxo Verona (It.) - Limoges (Fr.) 73:76 (35:40).

LESTVICA: Glaxo 10, Paok 8, Limoges 6, Sunair 4, Alba Berlin in Makabi 2.

POKAL PRVAKOV

V obeh skupinah spremenjenega pokala prvakov bo danes na sporedu osmo kolo. V dvoboju skupine A na nevtralnem igrišču v španski La Coruni bo splitska Slobodna Dalmacija igrala proti bolonjskemu Knorru. Bolonjčani bodo igrali brez Zdvoca, ki ga pestijo bolečine v hrbtu. Prvenstveni poraz v Livornu ne obeta nič dobrega, Spličani pa bi z zmago naredili menda uslugo predvsem zagrebški Ciboni, čeprav še niso izločeni iz boja za uvrstitev v nadaljnjo fazo. Imeli so tudi precej smole. Z Barcelono so izgubili za eno točko, z Makabijem za dve, v prvi tekmi s Knorrom pa le za štiri.

V skupini B bo milanski Philips v domačem dvoboju s skromnimi Belgijci ekipe Maes Pils verjetno zlahka zmagal.

DANAŠNJI SPORED

Skupina A: Phonola - Makabi, Slobodna Dalmacija - Knorr, Barcelona - Antibes, Kalev - Cibona.

Skupina B: Estudiantes - Badalona, Philips - Malines, Bayer - Aris, Partizan - Den Halder.

Na avto-moto dirki od Pariza do Capetowna Še vedno Auriol in Peterhansel

SPRINGBOK (Južna Afrika) — Na zadnji kronometrirani preizkušnji etape Gobabis - Springbok (103 km) avto-moto dirke od Pariza do Capetowna je med avtomobilisti zmagal Finec Vatanen na citreou, a med motoristi je bil najhitrejši Francoz Morales (cagiva). Na vrhu skupnih lestvicah pa ni prišlo do sprememb, saj so bili včerajšnji zaostanki dokaj skromni. Skupni lestvici:

AVTOMOBILISTI: 1. Auriol-Monnet (Fr.) mitsubishi 20.42'30"; 2. Weber-Hiemer (Nem.) mitsubishi po 4'53"; 3. Shinozuka-Magne (Jap., Fr.) mitsubishi 18'52"; 4. Waldegard-Gallagher (Šve., VB) citroen 1.20'42; 5. Vatanen-Berglund (Fin., Šve.) citroen 2.25'09"; 6. Ickx-Lemoyne (Bel.) citroen 4.08'46"; 7. Lartigue-Destaillats (Fr.) citroen 4.49'12"; 8. Servia-Puig (Šp.) lada 5.12'54"; 9. Ambrosino-Guehennec (Fr.) citroen 5.37'07"; 10. Wambergue-Vantouroux (Fr.) toyota 7.34'38".

MOTORISTI: 1. Peterhansel (Fr.) yamaha 52.59'14"; 2. Laporte (ZDA) cagiva po 24'08"; 3. Arcarons (Šp.) cagiva 42'20"; 4. Morales (Fr.) cagiva 43'04"; 5. Magnaldi (Fr.) yamaha 1.29'08"; 6. Picard (Fr.) yamaha 1.56'34"; 7. Orioli (It.) cagiva 3.04'28"; 8. Sotelo (Šp.) gilera 4.22'22"; 9. Charbonnel (Fr.) suzuki 4.32'03"; 10. Trolli (It.) cagiva 8.10'45".

Polemike glede Johnsona na olimpijskih igrah

NEW YORK — O nameri slovitega ameriškega košarkarja Earvina »Magica« Johnsona, da igra na olimpijskih igrah v Barceloni, čeprav so ugotovili, da je seropozitiven, so se že razvele polemike. Marsikdo se namreč s tem ne strinja. Eden od deseterice igralcev NBA, ki so jih izbrali za državno reprezentanco, si je namreč zastavil vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi se Johnson poškodoval in začel krvaveti. Tudi eden od najpomembnejših trenerjev »National Basketball Association«, ki je želel ohraniti anonimnost, nasprotuje odhodu Johnsona v Barcelono: »V svoji karieri sem bil prevečkrat priča incidentom na tekmah, ko so poškodovani igralci krvaveli. Mislim, da tako možnost treba upoštevati. Magicova prisotnost bi delala skrb za ostalim.«

Fangio zapustil bolnico

BUENOS AIRES — Nekdanji pilot formule ena Manuel Fangio je včeraj zapustil nemško bolnico v Buenos Airesu in se vrnil domov. Kaže, da je njegovo zdravstveno stanje dobro. Petkratnega svetovnega prvaka, ki ima sedaj 80 let, so v petek operirali na prostati.

Goriški vrhunski šport v krizi V kratkem ni pričakovati preobrata

Goriški vrhunski šport je v zadnjem obdobju zašel v hudo krizo, ki ji trenutno ni videti konca. Nedeljski razplet, ki je privedel do dvojnega odstopa trenerjev obeh vodilnih goriških ekip, Gebbie (Bernardi) in Corosuja (Pro Gorizia), je samo zadnja kapljica v večletnem neuspešnem prvenstvenem nastopanju goriških klubov. Res je, da se goriški šport ni pote goval za najvišja mesta v državni eliti, če pa nas spomin ne vara, smo lahko še pred par leti občudovali košarkarsko ekipo v A-1 ligi, hokejaši so prav tako uspešno nastopali v A ligi, tem ko je prihod videmskega finančnega mogotca, Pozza, odprl nova obzorja tudi na samem nogometnem področju, saj je nogomet dotlej živovital v amaterskih ligah.

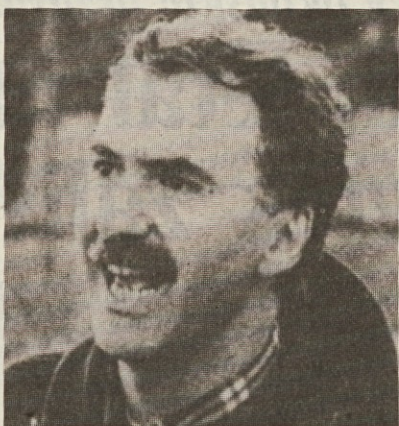
Kateri so torej razlogi, ki so v samih nekaj letih privedli celo do razpusta hokejskega društva (prav letos so ponovno vpisali člansko vrsto v nižjo ligo), do nazadovanja košarkarske ekipe v B ligo in pa do popolne apatije do nogometne ga dogajanja, saj se letos redno zbira na tribunah na Rojcah samo peščica gledalcev?

Preveč enostavno in reduktivno bi bilo istovetiti trenutno kritično stanje s pomanjkanjem finančnih sredstev, brez katerih si je danes nemogoče zamisliti nastopanje v višjih tekmovalnih rangih. Do neke mere sicer drži, da je ekonomski aspekt merilo za uspešnost, saj je vsaj v nekaterih panogah (še predvsem to velja za košarko in nogomet) doseganje dobrih rezultatov sorazmerno z investicijo. Če pa nekoliko podrobneje analiziramo stvarnost pri obeh vodilnih goriških klubih, lahko ugotovimo, da zadnjih neuspehov ne gre pripisati samo temu aspektu.

Začnimo kar s košarko, ki je že celo vrsto let vodilna panoga na Goriškem. Po 15 letih uspešnega nastopanja med prvoliigami, je pred dvema letoma ekipa nazadovala v B ligo. Za košarkarske sladokusce je bilo tragično seznanjati se z novo stvarnostjo, čeprav je druš-

Gebbie je zapustil košarkarje Bernardija

Corosua je vzel slovo od nogometašev Pro Gorizije

tvo napovedalo takojšen povratek v A ligo in v ta namen povsem obnovilo igralski kader. Taktirko je prevzel nadebudni Gebbie, ki naj bi po mnenju goriških odbornikov veljal za prvovrstnega strokovnjaka. Razpleti na igrišču so postavili na glavo začetne napovedi in ekipa se ni niti uvrstila v play-off za napredovanje. Tudi lani poleti so odborniki segli globoko v žep, da bi ponudili Gebbii nepremagljivo ekipo. Prihodi Sfiligaja, Procaccinija in Foschinija (slednji se je sicer poškodoval med pripravami in ni še povsem okrevljal) so bili dobro jamstvo za zmagovalni pohod v A ligo. Že začetni nastopi pa so jasno pokazali, da se peterka niti letos ne bo vključila v boj za napredovanje, čeprav je na papirju najbolj kompletno moštvo v ligi. Odstop Gebbie, ki resnici na ljubo ni upravičil začetnega zaupanja, postavlja v dvom delo celotnega odbora in razkriva veliko konfliktualnost, ki vlada med samimi odborniki. Videli bomo, če bo novi trener Sassoli uspel preusmeriti potopljačo se ladjo, na dlani pa je, da društvo danes plačuje za napake, ki so bile zakrivljene v zadnjem desetletju. V mislih imam slabo vodenje, oz. skoraj popolno zanemarjanje mladinskega sektorja, ki je bil nekoč med najbolj plodnimi v Italiji. Posledice te napačne iz-

bire se kažejo danes, ko mora društvo iskati igralce širom po Italiji, saj nima kakovostnega mladinskega rezervoarja.

Tudi nogometna slika ni najbolj spodbudna. Ko je pred par leti Pozzo zdramil Goričane in jih polnoštevilno privabil na tribune, je baje marsikdo mislil, da bo Pro Gorizia končno našla primeren prostor v nogometni areni. Kljub velikim naporom (tudi finančnim) se ekipa ni rešila neke poprečnosti in še danes nastopa v meddeželni ligi. Pozza je zamenjal Vosca, rezultati pa se niso spremenili. Letos naj bi enajsterica startala na višja mesta, zadnji blede nastopi pa so privedli do zamenjave na krmilu, tako da je Corosuja nadomestil Pelosin. Spremenil se je dirigent, dvomimo pa, da bomo prisluhnili boljši glasbi.

Jasno je, da so bile v zadnjem času storjene številne napake, ki jih danes plačajo samo trenerji. Ob vsem tem je sicer najbolj žalostno prav to, da številni goriški ljubitelji športa morajo v nedeljah v Videm oz. v Trst, če hočejo videti kvalitetnejšo nogometno oz. košarkarsko igro. Kljub zadnjim spremembam pa ostajamo zelo skeptični, da se bo v kratkem vendarle kaj spremenilo in da se bo goriški vrhunski šport dvignil iz svoje poprečnosti. (mal)

Začela se je atletska tekmovalna sezona Ekipa Borovih naraščajnikov 8. na deželnem prvenstvu v krosu

Z nedeljskim deželnim društvenim prvenstvom v krosu za vse starostne kategorije, ki je bilo v Šlovrencu ob Soči, se je tudi pri nas uradno začela atletska tekmovalna sezona.

Na Goriškem so v kategoriji naraščajnikov nastopili tudi štirje borovci in sicer Sestan, Pillan, Andrej in Federico Gelfi. V konkurenci enajstih ekip so osvojili osmo mesto, Marco Sestan pa je bil s časom 15'24" osemnajsti, a drugi med Tržačani.

Ostali borovci so dosegli naslednje uvrstitve: 31. Pillan 16'26"; 41. A. Gelfi 17'25"; 43. F. Gelfi 18'45. Skupno je nastopilo 44 tekačev.

Velja poudariti, da sta edinole Sestan in Pillan prava tekača, redno se namreč ukvarjata s tekomo na srednjih progah. Andrej Gelfi je šprinter (pretežno tekmuje v teku na 400 m), Federico Gelfi pa skakalec v višino.

Sestan in Pillan bosta 26. tega meseca v kraju Azzano Decimo nastopila tudi na deželnem prvenstvu za posameznike.

Že to soboto pa bo v tekmovalno areno stopil tudi najboljši Borov atlet, to je Igor Sedmak, ki tekmuje v troskoku. Nastopil bo

na deželnem dvoranskem prvenstvu, ki pa ne bo v FJK, temveč v Veroni, kajti naša dežela za tovrstna tekmovanja žal ne razpolaga z ustreznim pokritim objektom.

Sedmak je v dobri formi, zato lahko od njega pričakujemo uspešen nastop.

V pričakovanju polne sezone bodo Borovi atleti nekaj koncev tedna namenili tudi nastopom na mitingih v Ljubljani in Celju.

Če je Sedmak glavni adut društva, pa dobre rezultate pričakujejo predvsem od štafete 4x400 m. Člani ekipe so Sestan, A. Gelfi, Pillan in Galoppin, ki si ga društvo spošoja od sorodnega košarkarskega kluba.

Pri Atletskem društvu Bor se v letošnji sezoni res ne morejo ponášati s številnim kadrom tekmovalcev. Kot nam je povedal predsednik društva Duško Švab, naj bi z novačenjem svežih sil med mladimi pričeli marca meseca, dotlej pa razmišljajo tudi o nastopih med veterani. V tej kategoriji smejo tekmovali atleti nad dvajsetim letom starosti, ki ne nastopajo na uradnih tekmovanjih. Kaže, da je zanimanje, zlasti med bivšimi Borovimi atletinjami, kar precejšnje.

V košarkarskem prvenstvu naraščajnikov Kontovelu derbi z Borom

BOR RADENSKA A - KONTOVEL 83:114 (30:53)

BOR RADENSKA A: Simonič 17 (0:2), Pressel, Debeljuh 32 (14:14), Bajc 6 (0:3), Barini 10 (2:5), Doles 5, Starec 2 (1:2), Rudež 2, Uršič 4, Umer 2 (2:4), Sancin.

KONTOVEL: Turk 4 (0:2), Ban 3 (1:2), Rebula 18 (2:7), Gulič 29 (7:11), Gruden 10 (1:2), Pavlica 12 (1:2), Emili 2, Černe, Kralj 20, Vodopivec 6, Gregori 10.

3 TOČKE: Simonič in Doles 1, Kralj 4, Gruden in Pavlica 1.

Igra je bila od vsega začetka enosmerna, saj so Kontovelci s hitrimi protinapadi kaj kmalu povedli s 15:6. Tudi proti postavljeni obrambi so sproščeno igrali, predvsem pa so gospodarili pod košem, tako da so tudi imeli večjo možnost za napade.

Treba je povedati, da se je v Borove vrste vrnil Simonič, ki je bil dalj časa odsoten zaradi poškodbe. (U.A.)

iz planinskega sveta

Smučarski tečaji

V nedeljo, 12. t.m., so se na Zoncolanu oz. Ravasclettu začeli smučarski tečaji in izlet v prirediteljskega Šmucarskega odseka SPDT. Takoj moramo omeniti, da je bil odziv smučarjev zelo velik, predvsem tečajnikov. Prijav je bilo vsega skupaj okrog 130, samih tečajnikov pa je okrog 60, kar priča o velikem zanimanju za smučarstvo. Velika večina tečajnikov so seveda otroci, mnogo pa je tudi odraslih, predvsem takih, ki niso še nikoli imeli smuču na nogah. Tečajniških skupin je tako osem, z njimi vadi pet društvenih vaditeljev po dve uri na dan za vsako skupino, tako v jutranjih kot v popoldanskih urah. Tri skupine so začetniške, in sicer dve otroški in ena starejša, pet skupin pa je nadaljevalnih, od teh je ena za odrasle, v ostalih pa so otroci. Poleg tega je za varstvo mlajših smučarjev na voljo še dodatna skupina. Vaditelji imajo torej res polne roke dela.

Za prevoz smučarjev sta na razpolago dva avtobusa, nekateri tečajniki pa se peljejo z osebnimi prevoznimi sredstvi. Nekaj mest v avtobusih je na razpolago izletnikom, ki se ne udeležujejo vseh štiri izletov. V tem primeru je treba mesto rezervirati iz nedelje v nedeljo. Zato naj se zainteresirani javijo po telefonu pri načelniku odseka Petru Suhadolcu (tel. 211232) po 19.30. Prostih je še nekaj mest za prihodnjo nedeljo. (R.D.)

Nova odkritja v Škocjanski jami

Odkritje nove jame v Glinščici nad Botačem, o katerem so novembra lani obširno poročali krajevni časopisi, je le malenkostna stvar v primerjavi z novimi odkritji v Škocjanski jami, pri katerih so, poleg članov jamarskih društev iz Slovenije, sodelovali in bili pobudniki člani jamarskega odseka SPDT Trst, ki so izvedli več potapljaških ur, ki so izvedli več potapljaških ur, ki so prišli v doslej še neodkrita podzemne prostore, ki po lepoti in naravnem bogastvu močno presegajo dosedanja odkritja.

Za dostop v novo odkrite podzemne jame je treba sedaj dograditi in postaviti dohode in mostičke, zato so slovenski jamarji poskrbeli

za dokajšnjo količino hlodov in lesa, kar vse bodo v nedeljo znosili v jama in začeli z deli. Treba bo tudi postaviti jeklene vrvi ob težkih dostopih, da bo obiskovalcem omogočen ogled novih odkritij.

V ta namen bo vodstvo Škocjanskim jam v nedeljo, 19. januarja, razsvetlilo vse dosedanje dostope v jama in zato se ponuja priložnost, da si marsikdo ogleda to naravno lepoto v naši neposredni bližini. Jamarski odsek SPDT zato vabi vse tiste člane, ki se zanimajo za ogled jame in dohodov do novih odkritij, naj pridejo v nedeljo ob 8.45 v Bazovico, od koder se bodo potem odpeljali do Škocjanskih jam. Zbiranje udeležencev bo na trgu v Bazovici pred cerkvijo. Vsi tisti, ki se bodo udeležili izleta in ogleda, lahko pomagajo jamarjem pri nošnji hlodov v notranjost v okviru akcije za urejanje jame in novih dostopov. Izlet in dostop v jama bo vodil načelnik jamarskega odseka SPDT Stojan Sancin. (L.A.)

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
Sporočila, da se bo letošnji turnir v igri Med dvema ognjema začel 25. t.m.

TPK SIRENA
obvešča, da bo drugi občni zbor sekcije športnega ribolova na sedežu pri barkovljanskem nasipu (Miramarski dvorec 32) v soboto, 18. t.m., ob 20. uri - 20.30. Dnevni red: športno delovanje '92 na morju in sladkih vodah, tečaji, podvodni ribolov in fotografija, nagajevanja in razno.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK
obvešča, da bo odhod avtobusa v nedeljo, 19. t. m., ob 6.10 pri telovadnici v Dolini.

ŠK DEVIN
obvešča, da bo smučarski avtobus v nedeljo, 19. t.m., vozil na Kanzel po naslednjih vaseh: Bazovica 5.50, Opčine 6.05, Prosek 6.15, Nabrežina 6.25 in Sesljan 6.35. Za informacije in vpisovanje Jordan Purič (tel. 327196) ter Bruno Škerk (tel. 200236).

Odborniki in člani SPDT iskreno čestitajo svojemu podpredsedniku prof. PETRU SUHADOLCU ob imenovanju za rednega profesorja na Inštitutu za geofiziko in geodezijo na tržaški univerzi. Želijo mu mnogo uspehov na delovnem mestu.

Na Tržaškem se pričenjata prvenstvo 1. moške in ženske divizije Naše ekipe brez večjih ambicij

Konec tedna se bosta na Tržaškem pričeli še odbojarski pokrajinski prvenstva 1. moške in ženske divizije. V teh prvenstvih bodo sodelovale tudi dve slovenski moški šeststerki in tri ženske, sodeč po izjavah predstavnikov društev na nobena od teh ne sleduje kdove kako visokih ciljev. Za obe Slogini ekipi in pa za moško Borovo vrsto je to tudi povsem razumljivo, saj gre za mladinske vrste društev, ki imata članske ekipe v višjih ligah. Franko Drasič (odgovoren za moško odbojko pri Slogi): »Ekipa, ki bo nastopila v tem prvenstvu, ne trenira skupaj. Poleg štirih mladincev - Mijota, Maverja, Aljoše Kralja in Pertota, so vsi ostali mladi, ki sicer igrajo v prvenstvu dečkov. Za našo ekipo bi bila prav gotovo idealna 2. divizija, a ker je na Tržaškem ni, se moramo sprijazniti s tem prvenstvom, ki bo za našo ekipo nekoliko prezahtevno, ker bo večina ekip nastopila s starejšimi odbojkarji. Za nas bo igranje v tej konkurenci pomenilo nabiranje potrebnih izkušenj in končna uvrstitev

je prav gotovo drugorazredne važnosti.«

Igor Gombač (trener Bora Furlan): »Jedro naše ekipe bodo sestavljali mladinci ter nekateri odbojkarji letnikov 1971 in 1972. Pri sestavi koledarja po mojem mnenju niso ukrepali najboljše s tem, da je v skupini 13 ekip. Prvenstvo se bo zavleklo do začetka junija in tisti, ki imajo maturo, bodo po vsej verjetnosti prikrajšani za zadnji del tekmovanja. Poleg tega se to tekmovalno križa z mladinskim. Najbolje bi bilo ekipe porazdeliti v dve skupini ali pa vpeljati tudi pri nas 2. divizijo, ker smo edina pokrajina v deželi, ki nima prvenstva tudi v tej najnižji ligi. Omeniti moram, da nasprotnikov ne poznam. Govori se, da bo Marmotta letos okrepljena. Nevarne pa bodo tiste šeststerke, ki so povratnice iz D lige. Naš cilj je, da na končni lestvici izboljšamo lanskoletno uvrstitev, ko smo bili peti.«

Anton Jurman (trener Brega): »Šesterko Brega, ki bo nastopala v tem prvenstvu, smo letos precej pomladili. Ostale so namreč samo tri starejše ig-

ralke, če jih seveda lahko tako imenujemo: Vilma Kocjancič, Daniela Zeriali in Sabina Slavec. Vse ostale odbojkarice so stare okoli 18 let. Glede samega prvenstva bi omenil, da nimamo večjih ambicij, ker se bomo borili za sredino lestvice ali mesta pod vrhom. S pripravami smo pričeli v začetku septembra in tudi letos nismo igrali veliko tekem pred pričetkom tega prvenstva, ker smo se samo dvakrat srečali s Kontovelom.

Poznala se bo tudi odsotnost Ksenije Slavec, ki mi je bila pri vodenju ekipe pomočnica in se je najino delo zelo dobro dopolnjevalo. Treniramo trikrat na teden.«

Ivan Peterlin (trener Sloge): »V bistvu bomo nastopili z mladinsko postavo. Edina starejša bo Čebuličeva, ki je sicer letnik 1973 in v mladinski konkurenci ne more več igrati. V primerjavi z lanskim prvenstvom pa bomo okrnjeni, ker sta Daniela Ciocchi in Karin Starc že nastopili v naši najboljši šeststerki (v C-1 ligi, op. ur.) in tako ne moreta več igrati v tej konkurenci. Nastopanje v 1. diviziji bo za naše igralko kot pa naročilo, ker bo s tem njihova sezona zaokrožena, čeprav se sedaj na samem začetku prvenstva še krije z mladinskim tekmovalnjem. Konkurence sicer ne poznam, a mi nimamo kakšnih posebnih načrtov. Najbolj važno je, da mlade močnice nastopajo in s tem nabirajo potrebne igralne izkušnje.«

Jana Ban (odgovorna za odbojko pri Kontovelu): »Kontovelke bodo igrale letos v precej spremenjeni in pomlajeni postavi. Odšle so Maverjeva, Garbinjeva in Legiševa, k nam so pristopile tri igralko Bora ter Irena Živec od Sokola. Pred kratkim sta pričeli spet trenirati dvojčici Bogatec in s tem je praktično ekipa dopolnjena. Trenirati smo pričeli v začetku septembra, vadimo pa trikrat na teden. Odigrali smo kar precej prijateljskih tekem (z Alturo, Virtusom, Slogom, Bregom) in smo bili s temi nasprotniki povsem enakovredni. Glede na dejstvo, da smo novinci v tej konkurenci (Kontovel je lani igral v d ligi, op. ur.) nasprotnikov ne poznamo. Vsekakor moram še dodati, da na prvih tekmah ne bo še igrala Dunja Regent, ki je bila pred kratkim operirana.« (G.F.)

Dijakinje »Prešerna« v pokrajinskem finalu

Letošnje medšolsko odbojarsko prvenstvo je prineslo dijakinjam liceja France Prešeren lep uspeh. Uvrstile so se namreč v pokrajinski finale (datum še niso sporočili), v katerem se bodo pomerile s šolo Da Vinci.

V polfinalnem dvoboju je Prešeren odigral derbi z dijakinjami Žiga Zoisa in zmagal po samih dveh nizih. Srečanje ni bilo najbolj privlačno. Igralke obeh ekip so prav gotovo sposobne igrati bolje. O izidu je bolj ali manj odločal servis. Poznalo se je, da sta šole na tej tekmi obe naši šoli nastopili v

popolnih postavah, primanjkovala je torej uigranost. Mirne duše pa lahko zapišemo, da je bila tekma med našima zavodoma pravi finale, to pa pomeni, da je Prešeren tudi favorit za naslov.

Polfinalna izida: Prešeren - Zois 2:0 (15:8, 15:10); Da Vinci - Petrarca 2:0 (15:8, 15:9).

PREŠEREN: Ažman, Fučka, Grbec, Brazzani, Drioli, Neubaauer, Čok, Spacal, Flego, Vitez in Pitacco.

ZOIS: Brumat, Faimann, Giorgi, Gregori, Kosmina, Mezgec, Milič, Ota, Seganti, Tersar in Vidali.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29.2.1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl, Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, Tel. 261067

primorski

dnevnik

četrtek, 16. januarja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Strah pred iraškim maščevanjem je bil v okoliških državah takrat zelo velik

Z napadom vojaških letal na Bagdad pred letom dni začetek zalivske vojne

DAHRAN — Zlo vojne je redkokdaj tako grdo, kot se ga prikazuje. Tako je bilo tudi v noči med 16. in 17. januarjem v Dahršanu, savdskem mestu, kjer je bil glavni štab ameriških sil. Ko so bombniki vzleteli, si je marsikdo oddahnil. Strah pred kemijskim orožjem Sadama Huseina je bil tako velik, da se je marsikdo vdal v usodo. Za tisto noč so predvideli holokaust in pravi »dež« uničevalnih raket. Ljudje so se opremili s plinskimi maskami in z oblačili, ki odbijajo sevanje. Svoja stanovanja so napolnili z jedačo, ki bi zadostovala za morebitni napad. Vedeli so, kako se morajo obnašati v primeru jedrskega napada. Vse to pa jim ni zadostovalo, da bi se počutili varne: skoraj vsi so namreč že napisali testament in ga lepo shranili.

Pred polnočjo so se pojavili prvi bombniki; nikoli se jih še ni dvignilo toliko iz ameriškega oporišča, kateri pa je bil njihov cilj ni bilo nobenega dvoma. Nato pa je sledila tišina. Iz Bagdada je prišla vest, da so bombe začele padati v bližini predsednikove palače, Iranci pa niso reagirali. V tistih urah se je razumelo, da po vsej verjetnosti Sadam ni razpolagal s tajnim orožjem in da je bil napovedani teror neumesten.

V Dahršanu so ostali le maloštevilni, ki so sklenili tvegati, še večje pa je bilo število takih, ki niso imeli drugačne izbire. Mesto se je počasi izpraznilo, potem ko so izplahneli vsi upi, da bi se lahko izognili vojni. Najprej so na polnih luksuznih avtomobilih odpotovali begunci, ki so v Savdsko Arabijo odpotovali iz Kuvajta. Izgon so za mesece spremenili v prave počitnice in v hotelih Zali-va čakali, da bi domovino osvobodili. Ko je orožje zarožljalo, so si izbrali varnejše domove, kamor so že pred invazijo odposlali, za vsak primer, svoje kapitale. Z njimi so odšli tudi njihovi bratanci Savditi. Rade volje pa bi odšlo tudi na sto tisoče Pakistancev in Filipincev, ki so opravljali najbolj težaka dela. Zaplenili so jim namreč potne liste, zamrznili plače in preprečili, da bi si nabavili letalske karte. Vsem so obljubili plinske maske, njihovo razdeljevanje pa se je zavleklo. Srečneži so s sumom gledali na tiste, ki niso imeli te sreče in proti katerim so bili pripravljeni poprijeti za orožje.

Ze tri dni je deževalo, kot se malokrat dogaja. Le redki avtomobili so krožili po centru. V največjem supermarketu si je kakšna

družina zamudnikov napolnila prtiljažnik z vsem potrebnim.

Prav pa je imel, kdor se je odpravil na nočni počitek. Tisto noč se v Dahršanu ni zgodilo prav nič. Ob zori so se piloti vrnili in govorili o lahkem triumfu, ulice so se napolnile z veselim prebivalstvom in ponovno so odprli trgovine in kdor je večer prej pričakoval apokalipso je bil prepričan, da je bila vojna praktično dobljena. Tudi v tem se je zmotil. Nihče namreč ne zmaga vedno.

Leto dni po prvih bombah na Bagdad, s Sadamom Huseinom še vedno na oblasti in Georgeom Bushom v težavah zaradi recesije, ima vojna v Zali-ve enega zmagovalca in sicer ameriško televizijsko mrežo CNN, ki je pred svoje ekrane pritegnila milijone gledalcev iz 150 držav.

Mednarodni odbor žensk je včeraj v Amanu zahteval preklc sankcij proti Iraku (Telefoto AP)

Baker posegel v pogovore o miru na Bližnjem vzhodu

WASHINGTON — Ameriški državni sekretar James Baker je v torek zvečer prvič ob obnovitve mirovnih pogovorov o Bližnjem vzhodu posegel na dvostranskih arabsko-izraelskih pogajanjih v ameriški prestolnici. Pogajanja so zašla v slepo ulico, zato je Baker, da bi zadevo premaknil z mrtve točke, že v torek zvečer sprejel predstavnika Sirije Alafa in Libanona Shamasa, včeraj pa so bili na vrsti voditelji pogajalskih misij Palestinecev, Jordancev in Izraelcev.

Večstranska pogajanja za mirno rešitev bližnjevzhodne krize pa

naj bi se začela 28. in 29. januarja v Moskvi. Udeležba vseh zainteresiranih je še vprašljiva, pri čemer pa je Jordanija že izrazila pripravljenost, da na teh pogajanjih sodeluje, vendar je jordanski zunanji minister s tem v zvezi izjavil, da večstranski pogovori nikakor niso nadomestilo za dvostranska pogajanja, ki potekajo v Washingtonu. Manj pripravljenosti za sodelovanje pa sta včeraj izrazili Sirija in Libija, ki pravita, da najbrž nima smisla začeti večstranskih pogovorov, ko dvostranski pogovori doslej še niso obradili pravih sadov.

V Estoniji primanjkuje hrane

TALLIN — Prva neodvisna zima je trda za Estonce. Začela se je z naftno krizo v oktobru, decembra pa se je spremenila v pravo energetske krizo, ko so mnogi avtobusi in taksiji prenehali s prevozi. Zdaj se je položaj izboljšal, toda pred vrati je nova nevarnost: pomanjkanje prehranbenih izdelkov.

Z novim letom so se v estonski prestolnici še podaljšale vrste pred trgovinami. V začetku so ljudje mislili, da gre za normalne vrste povezane s prazničnimi dni, toda kmalu so ugotovili, da v bis-

tvu že počasi primanjkuje kruha, mleka in mesa. Vlada je odgovorila z edeinim ukrepom, ki ga je imela na razpolago: z racionalizacijami in odslej se kruh, maslo, sir in mleko prodajajo le na bone. V Tallinu je mleko na razpolago le za otroke do šestega leta starosti. Premier Savisaar je zahteval izredna pooblastila, vendar pa vse bolj postaja jasno, v kolikšni meri je bilo estonsko gospodarstvo odvisno od bivšega sovjetskega, po drugi strani pa pomanjkanje deviz preprečuje vladi, da bi nujne rešitve poiskala na Zahodu.

Demjanjukov proces

V Jeruzalemu se nadaljuje prizivni proces proti nacističnemu zločincu Johnu Demjanjuku (levo), »krvniku iz Treblinka«, ki se je pritožil na prvostopenjsko obsodbo (Telefoto AP)

MOSKVA — Moskovsko mednarodno letališče Šeremjetjevo - 2 se v zadnjih nekaj mesecih ni preveč spremenilo. Nekoč ultrasodoben, za olimpijske igre nalašč zgrajen aerodrom je že zastarel, tako da se že nekaj let razpravlja o novem, večjem in sodobnejšem Šeremjetjevu - 3, za katerega naj bi poskrbela močnejša italijanska podjetja.

Na moskovskem letališču me vsakič prevzame nelagodje, čim prestopim mogočno čakalnico. In čeprav sem priletel in tu čakal že nešteto krat, si ne morem kaj, da se ne načudim vsakič, ko s pogledom preletim zaskrbljene in resnobne obraze čakajočih pri izhodu iz carinskega predele, ali kadar se oči zaustavljajo ob nepregledni množici čakajočih potnikov, pogreznjenih v stoli in z brezizrazni pogledi zaradi večurnega ali celo večdnevnega čakanja na prosto mesto.

Poročanje sredstev množičnega obveščanja pri nas bi odsvetovalo novoletno potovanje v že nekdanjo Sovjetsko zvezo, kljub temu pa je letalo priletelo nabito polno. Med ostalimi je prispela tudi manjša skupina tržaških tabornikov, ki so moskovskim vrstnikom vrnili poletni obisk, manjša »organizirana« skupinica italijanskih turistov (še pred dvema letoma so za novo leto semkaj prihajale trume Italijanov), ki je kljub organizaciji čakala na

Utrinki z dvotedenskega novoletnega bivanja v Moskvi in Sankt Peterburgu

avtobus dobri dve uri ter midva, Franko iz Slovenskega stalnega gledališča in podpisani, na pol delovno na pol počitniško razporejena.

Sam ne verjamem, da se je stanje lahko toliko poslabšalo v pičlih treh mesecih, odkar sem zadnjič bil v SZ. Prijatelji in znanci mi potrjujejo, da je situacija mnogo hujša kot kdajkoli prej, vendarle ne taka, kot jo opisujejo na Zahodu.

Moskva se ni bistveno spremenila. Edina vidna novost na poti od letališča v center je množica novih reklamnih panojev ter skoraj dokončana gradnja luksuznega hotela Novolet v neposredni bližini Šeremjetjeva - 2.

Peljemo se z Valerijem in Sergejem v stanovanje, v katerem bova preživela dva tedna. V centru je običajna gneča pred resnično pustimi trgovinami in tisoči moidočih, ki se na svojih spodnjih okončinah premikajo tako hitro, kot da bi bili v neprestani borbi s časom. Mc Donald's je še vedno ovit v neskončno vrsto, kljub temu, da so cene za poprečne ruske razmere resnično visoke in da obratuje že

skoraj dve leti. Desetletni dečki se motajo okrog ustavljenih vozil: za deset ali petnajst rubljev napitnine jim lahko naročijo »big mac« in »maxicola« in po dveh minutah ti vse prinesejo k avtomobilu, kar mimo vrste. To je prva novost, svojevrstni otroški »racket«. Opazujem fantiče, kako podjetno sprejemajo naročila, zbirajo denar, pljuvajo, kadijo, preklinjajo in se med sabo tepejo za nadvlado na ploščadi pred ameriškim fastfoodom. Kaj bo iz njih čez kakih pet ali osem let? Z druge strani trga Puškin s svojega s cvetjem posutega podstavka otožno gleda na prizorišče. Morda bi se raje obrnil na drugo stran...

Prvi sprehod po prihodu poteka brez presenečenj. Na starem Arbatu je vse več »forcovšikov« (prekupčevalcev) in vse manj slikarjev. Kioski so dobro založeni z vsakovrstnimi dobrotami in z drugimi tako imenovanimi proizvodi široke potrošnje: cigarete, zahodna oblačila, alkoholni napitki itd. Dober del ponudbe prihaja iz kontingentov humanitarne pomoči: italijanske testenine, nemške, angleške in ameriške raznovrstne konzerve. Skrat-

ka to, kar je moskovsko in leningrajsko podzemlje prestreglo in pokradlo ter nato preprodalo. Nihče se ne sprašuje o izvoru, kdor si lahko privoščijo pa kupuje.

Pred prahrambenimi trgovinami se vijejo običajne vrste. V primerjavi s preteklimi leti pa je nastopila velika razlika. Ljudje stojijo v vrsti nekaj dni. Organizirajo se prave izmene družinskih članov, zato da bi jih preskrba ne presenetila ob nepravem času.

Vsi so se angažirali še bolj, zato da bi nekoliko spodobneje preživeli novoletne praznike. Telefoni brnijo, glasovi o možnosti nabave tega ali onega v določenem mestu se prepletajo. In zato, da si preskrbiš nekaj v skladu s praznikom, moraš napeti vse svoje čute, poznati prave veze, biti na ustreznem mestu ob pravem trenutku...

Obleganju se ne izognejo niti devizne trgovine, ki so bile še do pred kratkim svetišča tujcev in turistov. Pred »Irskim domom« na Prospektu Kalinina ali pred sovjetsko-svičarsko prehrambeno trgovino »Sadko« na Dorogomilovskoj ulici, ena sama neskončna vrsta sovjetskih kupcev, tistih, ki razpolagajo z devizami in ki jih bodo vložili v nakup okusnejše hrane.

(SE NADALJUJE)

IGOR CINCIANI